…ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 123 (8031)
МАЙН 26
СУББОТО
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

…артийна һуралсалай жэлые эмхитэйгээр дүүргэхэ

…еологическа хүдэлмэриие ажа…алтай нягта холбоотойгоор …лха тушаа партиин XX съездын …һан зорилгонуудые бэелүүлэн, …ийна пропагандые ажабайдал… коммунистическэ байгуулалтын …ılгонуудтай холбожо, удха …тайгаар ябуулдаг болохын ту… үнгэрһэн хэды һарануудай …ада манай республикын пар… организацинууд оролдолго …эл гаргаһан байна. Марксист…ленинскэ теориин зарим нэгэн …аринуудые миин сээжэлдэхэ, …оор номнохо ябадалые партий…уралсалай практикаһаа зай…хын тулада мэдээжэ хүдэлмэри …ээ.

…артийна һуралсалай энэ жэлдэ …э ажахын болон промышлен…иин тодорхой экономикын асуу…удые шудалха семинарнууд …н кружогууд Кударын, Кяхтын, …ин, Курумканай аймагуудта, …езнодорожно райондо, Городок …дто яһалаар хүдэлһэн байна. … ба зөөри хэрэгсэл багаар гар…лжа, продукци ехээр абадаг …хо, наукын шэнэ туйлалтануу… түрүүшүүлэй дүй дүршэлые …дбэридэ нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ, …прияти, колхоз, совхоз бүхэнэй …рой ресурсонуудые, арга болом…уудые элирүүлжэ, тэдэниие зур…ахи табанжэлэй түсэб бэелүүл… элсүүлхэ хэрэгтэ экономическа …нарнуудай, конференцинүүдэй, …рхой экономико шудалха кру…удай мэдээжэ туһа хүргэһэ…ь дамжаггүй.

…үлэй гурбан һара соо ком…истнууд, комсомолецууд болон …йнабэшэ бусад олон эдэбхитэд …С-эй XX съездын материалнуу…угаа ехэ һонирхолтойгоор шу…ан байна. Түүхэтэ съездын ма…алнуудые шудалхын тулада хэ…олон кружогууд шэнээр эмхид…эһэн юм. Съездын материалнуу… бэеэ даагаад шудалагшадта …амжа болгон партийна биб…екэнүүдтэ, парторганизаци…та теоретическэ хөөрэлдөөнүүд дахин үнгэргэгдөө. Съездын …һан зорилгонуудые һайса ойл… тэдэниие ямар аргаар, …ан гэжэ түргэнөөр ажал …дээрээ бэелүүлхэ. тушаа, пред…ти, колхоз, МТС, совхозуудай …лмэри һайжаруулха тушаа хэм…үүдые партийна организаци… абана.

…артийна, пропагандые ажабай…ай нягта холбоотойгоор ябуул… пропагандистска хүдэлмэриин дүршэлтэй, теоретическэ һайн …дхэлтэй болоһон пропагандист…ай тоо һуралсалай энэ жэлдэ …эд олошороо. Дүй дүршэлтэй …енернүүдэй, партийна, советскэ …н ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, …озуудай түрүүлэгшэнэрэй то…ой экономико шудалха семи…үүдые, кружогуудые хүтэлбэ…эн газартал теоретическэ асуу…үүд тус тус ажахынуудай шиид… байһан зорилгонуудтай няг… холбогдодог, тиимэһээ заняти…ынь аша туһатайгаар үнгэргэг… гэжэ дүй дүршэл харуулна.

Тиимэһээ дүй дүршэлтэй эдэ кадрнуудые партийна һуралсалай ерэхэ жэлдэ пропагандистска хүдэлмэридэ бүри олоор элсүүлхэ шухала.

Ажалай үндэр бүтээсэ туйлахын түлөө, СССР-эй экономическа гол зорилгые шиидхэхын түлөө советскэ арадай үсэд шанга тэмсэл хэжэ байһан мүнөөнэй эрхэ байдалда марксизмын теориин экономическа талань, тодорхой экономикын асуудалнууд түрүүшын зэргэдэ табигдана гэжэ КПСС-эй XX съезд зааһан байна. Тиибэшье, XX съездын болоһонһоо хойшо хэдэн һарын үнгэрбэшье һаа, Түнхэнэй, Закаменай, Ториин аймагуудта кадрнуудай экономическа һуралсал эмхидхэхэ тушаа өөдтэй юумэ хэгдээгүй байһаар.

Мүн коммунистическэ байгуулалтын практикаһаа пропагандын таһарһан ябадал манайда эгтолон зайсуулагдашоо гэхын аргагүй. Зарим кружогуудта болон политһургуулинуудта газетэ, брошюра дээрэһээл съездын материалнуудые уншаад лэ, колхоз, совхозойнгоо гү, али предприятиингаа ажал хүдэлмэритэй ямаршье холбоогүйгөөр заняти үнгэргэһэн ушарнууд хэдэн аймагуудта үзэгдэһэн байна.

Хабарай тарилгын эхилхэтэй хамта МТС-үүдэй парторганизацинуудта дүн гаргалгын занятинууд боложо дүүрээ. Тиихэдэ бусад парторганизацинуудта партийна һуралсалай жэл июниин нэгэн багаар дүүрэхэ байна. Дүн гаргалгын занятинууд политһургуулинуудта, кружогуудта, үдэшын партийна һургуулинуудта һаяар болохоёо байна. Дүн гаргалгын занятинуудта партиин XX съездын табиһан зорилгонуудые бодотоор бэелүүлхэ хэрэгтэ һурагшадай гол анхаралые хандуулха шухала. Съездын шиидхэбэринүүдые бэеэ даагаад шудалһан хүнүүдтэй теоретическэ конференци, хамтын хөөрэлдөө, семинар үнгэргэхэ хэрэгтэй.

Һуралсалай жэлэй дүнгые партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэжэ, партийна һуралсалай шэнэ жэлдэ коммунистнуудай һуралсал яажа эмхидхэхэ тухай тэндээ хөөрэлдэхэ шухала.

Партийна һуралсалай жэлэй дүүрэһэнэйшье һүүлээр зунай үедэ партиин XX съездын шиидхэбэринүүд арад зоной дунда үргэнөөр тайлбарилагдажа байха ёһотой. Тиихын тулада партийна организацинууд зунай үедэ лекци, элидхэлнүүдые олоор уншалга эмхидхэхэ зэргэтэй. Һуралсалай шэнэ жэлдэ политэкономи болон тодорхой экономикын асуудалнуудые шудалалгада ехэ анхарал табигдаха байна. Тиимэһээ экономическа семинарнуудые, кружогуудые хүтэлбэрилхэ пропагандистнуудые зунай үедэ курсада ябуулжа, саг соонь тэдэнэй теоретическэ бэлэдхэлые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ парторганизацинууд анхаралаа эртээнһээ табиха ёһотой.

Нүхэд пропагандистнууд! Түүхэтэ XX съездын шиидхэбэринүүдые арад зондоо һайнаар ойлгуулжа, тэдэнэй эдэбхи үүсхэлые зургаадахи табанжэлэй түсэб амжалтатайгаар бэелүүлгэдэ зорюулая!

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловтай Индонезиин Республикын парламентын түрүүлэгшэ г-н Сартоно уулзаба

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. Е. Ворошиловтай Индонезиин Республикын парламентын түрүүлэгшэ г-н Сартоно майн 24-дэ уулзаа. Г-н Сартоногой уулзахада г-н Зайнал Абидин Ахмад—парламентын түрүүлэгшын гурбадахи орлогшо (Машуми гэжэ партиһаа), г-н Абу Бакар Алви Ахсин—Нахдатул Улама парламентска фракциин түрүүлэгшэ, г-н Шахбуддин Латиф—Индонезийскэ мусульманска союзай парламентска фракциин түрүүлэгшэ, Индонезиин Республикын Хэрэгүүдээр СССР-тэ байдаг Саг зуурын Этигэмжэтэ г-н Дарманто гэгшэд байлсаа.

К. Е. Ворошилов болон индонезийскэ парламентын гэшүүдэй хоорондо хани ёһоор ба аятай зохидоор болоһон хөөрэлдөөн нэгэ час тухай үргэлжэлөө.

Уулзалгын болоходо СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. М. Пегов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо В. В. Кузнецов, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Протоколой Начальник Г. И. Фомин байлсаа.

—☆—

Ставропольско хизаар—ВСХВ-дэ хабаадахань

1955 ондо хони үсхэбэрилгые хүгжөөлгэдөө, нооһо, һү ба үндэгэ абалгадаа туйлаһан амжалтануудайнь түлөө хүдөө ажахын Бүхэсоюзна выставкын Главна комитет Ставропольско хизаарые 1956 оной выставкэдэ хабаадагшаар батална.

(ТАСС).

Украина сахарна свёклын тарилга дүүргээ

КИЕВ, майн 24. (ТАСС). Украинын колхозууд ба совхозууд сахарна свёклын тарилга дүүргэбэ. Тэрэнэй талмай 188 мянган гектараар үргэдхэгдөө. Орой хабарай болобошье һаань, тарилга үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо богони болзор соо үнгэргэгдөө. 400 шахуу колхозууд энэ культурые түрүүшынхеэ тариба.

Үшөө миллион гектар шэнэ ба боро газар хахалагдаа

АЛМА-АТА, майн 24. (ТАСС). Казахска ССР-эй колхозууд болон совхозууд 1954—1955 онуудта 18 миллион гектар шэнэ ба боро газар хахалһан байгаа. Энэ хадаа республика дотор тарилгын талмайе байгша ондо 27 миллион гектарта хүргэхэ арга олгоо.

Шэнэ газар хахалалга үргэлжэлһөөр. Казахстанай колхозууд ба совхозууд энэ жэлдэ үшөө 1 миллион гектар шэнэ газар хахалба.

Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой, В. М. Молотовтой Франциин гадаадын хэрэгүүдэй Министр г-н К. Пино уулзаба

…ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй …үлэгшэ Н. А. Булганинтай, …Р-эй Верховно Соведэй Прези…эй Гэшүүн Н. С. Хрущевтой, …Р-эй Министрнүүдэй Соведэй …үлэгшын Нэгэдэхи Орлогшо ба …адын хэрэгүүдэй Министр В. М. …отовтой Франциин гадаадын хэ…үдэй Министр г-н К. Пино майн 24-дэ ябахынгаа урда тээ уулзаа.

Г-н Пиногой уулзахада Францииһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол г-н М. Дежан байлсаа.

Уулзалгын болоходо СССР-һээ Францида байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол С. А. Виноградов байлсаа.

(ТАСС).

Н. А. Булганинтай, Н. С. Хрущевтой, Индонезиин Республикын парламентын түрүүлэгшэ г-н Сартоно уулзаба

…ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй …үлэгшэ Н. А. Булганинтай, …С-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи Секре… СССР-эй Верховно Соведэй …идиумэй Гэшүүн Н. С. Хрущев… Индонезиин Республикын пар…ентын түрүүлэгшэ г-н Сартоно … 24-дэ уулзаа.

… Сартоногой уулзахада Зайнал …н Ахмад—парламентын түрүү…ын гурбадахи орлогшо (Машу…жэ партиһаа), Абу Бакар Алви …—Нахдатул Уламын парламентска фракциин түрүүлэгшэ, Шахбуддин Латиф—Индонезийскэ мусульманска союзай парламентска фракциин түрүүлэгшэ, мүн Индонезиин Республикын Хэрэгүүдээр СССР-тэ байдаг Саг зуурын Этигэмжэтэ г-н Р. М. Дарманто гэгшэд байлсаа.

Н. А. Булганин, Н. С. Хрущев болон г-н Сартоногой хоорондо үнэн зүрхэнэй, хани барисаанай хөөрэлдөөн болоо.

(ТАСС).

Республикын полинууд дээрэ

Тарилгын ябасые һуладхаба

Энэ жэлдэ Хориин аймагай «Красный партизан» колхозой гэшүүд механизаторнуудай туһаламжатайгаар орооһото болон бусад культурануудай баян ургаса ургуулха гэжэ шиидээ. Тиигээд хабарай полевой хүдэлмэриин эхилхэтэй хамта хүсэ шадалаа гамнангүйгөөр ажаллажа, тарилгын урда тээ газарайнгаа хүрьһые шанар һайнтайгаар бэлдэһэн байна. Эртын культуранууд һайн болзорнуудта таригдажа дүүрээ. Мүнөө эндэ кукуруза, хартаабха таригдажа захаланхай.

Гэбэшье, һүүлэй үедэ тарилгын ябаса һуларба. Энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан механизаторнуудай ажалайнь бүтээсэ һүүлэй үедэ эрид доошолоо. Жэшээлхэдэ, «ДТ-54» маркын трактор жолоододог трактористнууд Снетков, Бородин, Ильин гэгшэд үдэрэйнгөө даалгабариие 30-һаа 90 процент хүрэтэр дүүргэжэ байна. Энээндэ мүн колхозой правленишье зэмэтэй. Ушарынь хадаа трактористнуудай эрилтэнүүд гүйсэд харюулагданагүй.

Гадна, орооһото культурануудай эртын тарилгые дүүргэжэрхихэдөөл колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Козлов, партийна организациин секретарь нүхэр Белоусов гэгшэд, мүн тэрэшэлэн МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд һанаагаа амаршоо гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Зүгөөр, мүнөө хабарай тарилгын эгээл харюусалгатай үе—кукуруза, хартаабха, овощь тарилга эхилээд байна. Тиимэһээ механизаторнуудта гансашье ажалай бэшэ, мүн ажаһуудалай, культурна бүхы арга нүхэсэлнүүдые бии болгохо хэрэгтэй.

Һүүлэй үедэ поли дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан трактористнуудта халуун эдеэн абаашагдахаяа болишоо. Механизаторнуудай дунда агитационно-ойлгууламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Хүнды гэжэ газарай полевой станда улаан булан бии аад, оройдоошье хүдэлмэрилнэгүй. Тэрэ улаан булангай сонхонуудынь тэһэршоо, зосоонь газетэ, журналнууд байхагүй. Партиин Хориин айкомой инструктор нүхэр Шангин хабарай тарилгын эхилһэнһээ хойшо эндэ оройдоол нэгэ дахин ерээд, улаан булангай хүдэлмэриие һайжаруулха тушаа ямаршье хэмжээ абангүй бусашоо.

Хабарай тарилгын урда тээ механизаторнуудай дунда эмхидхэгдэһэн социалистическэ мүрысөөн мүнөө мартагдашоо. Мүрысөөндэ түрүүлһэн трактористнуудта барюулагдаха ёһотой дамжуулгын багахан улаан тугууд колхозой правленидэ суургалаатай хэбтэнэ. Һүүлэй үедэ тракторна бригадын механизаторнуудай үйлэдбэриин зүблөөн, суглааншье болохоёо болишоо. Ханын газетэшье, дайшалхы хуудаһаншье гаргагданагүй. Эндэ хүдэлмэрилдэг механизаторнуудай болон колхозниигуудай хамтын байра хангалтагүйгөөр түхеэрэгдэнхэй.

Механизаторнуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри яахадаа ябуулагданагүйб, тэдэнэр культурна ажаһуудалай талаар юундэ иимэ муугаар хангагданхайб гэжэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Козлов тракторна бригадын бригадир нүхэр Серебрюхов, таряанажалай бригадын бригадир нүхэр Москвин гэгшэдһээ асуухада садхалан ябаал һаа, бэшэншье балай хамаагүй даа гэһэншүүгээр харюусаба.

Колхоз гол түлэб малажал эрхилдэг юм. Тиимэһээ мүнөө кукуруза болон тэжээлэй бусад культурануудые тариха эгээл харюусалгатай саг ерээд байһыень колхозой хүтэлбэрилэгшэд мартаха ёһогүй.

А. Владимиров.

Таряалан ногоорбо

БАРГАЖАН. **(Телефоноор абтаба).** Эндэхи хэдэн колхозууд хабарай тарилгые нёдондонойхиһоо хэдэн үдэрөөр хожомдожо эхилһэншье һаа, богонихон болзорто дүүргэжэ байна. Тэдэнэй дунда Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз 1800 гектарта шэниисэ, хара таряа, овёс тариба. Эндэ хүдэлдэг Куйтунска МТС-эй тракторна бригада (бригадирынь нүхэр Загрутдинов) машина техникэеэ бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, эртынгээ тарилгые богони болзорто, эрхим шанартайгаар дүүргээ. Трактористнууд Павел Цивилёв, Владимир Эрдынеев «ДТ-54» тракотораар 80-һаа 100 хүрэтэр гектарта таряа хаядаг байба. Иигэжэ механизаторнуудай эсэшэ сусашагүйгөөр ажаллаһанай ашаар тус колхоз эртынгээ тарилга 10—12 хоногой турша соо хэжэ дүүргэһэн байна.

Мүн Сталинай, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд тус тустаа 2 мянгаад гектарта тарилга хээд байна. Аймагай бусадшье колхозууд тарилгын ябасые һүүлэй үдэрнүүдтэ эрид түргэдхэбэ.

Аймагай колхозууд ногоон конвейертэ оролсохо түрүүшын ээлжээнэй культурануудые 245 гектарта тариба. Энэ талмайн ехэнхинь фермэ шадарай участогуудта юм.

Мүнөө Хүйтэнэй уужам талада эртэ таригдаһан зарим полинуудай шэниисэ, хара таряан жэгдэрэн ногооржо захалаа. Һаяхан эндэ ороһон багашаг бороогой һүүлээр полинууд үргэлжэ, үдхэн гэгшээр ногоорбо.

— Энээндээл адляар таряанайнгаа саашадаа ургаа һаань, намартаа элбэг баян ургаса хуряаха бэзэбди, —гэжэ механизатор, колхозник бүхэн омогорхон хэлэнэ.

Д. Гыргенов.

★ Үдэр соо 55—60 гектар тарина ★

Хабарай полевой хүдэлмэриин эхилхэһээ хойшо Мухаршэбэрэй аймагай «Победа» колхозой полинууд дээрэ «ДТ—54 трактор һаадгүйгөөр хүдэлмэрилжэ ябадаг. Энэ тракторые Хонхолойн МТС-эй залуу механизатор Агния Варфоломеева жолоододог юм. Агния оролдосотойгоор ажаллажа, үдэр соо түсэбэй ёһоор 33 гектарай орондо 55—60 гектарта орооһото культурануудые тарина.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Варфоломеевагай жолоододог агрегат хүдэлмэрилжэ ябана. Хүреэ соо—Агния Варфоломеева.

З. Веснинагай фото.

Арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэнэгүй

(Боргойн совхоз эртын тарилгые дүүргэбэшье, кукуруза тарилгые оройтуулжа байна)

☆ ☆ ☆

Энэ жэлдэ Боргойн хониной совхоз (директорынь нүхэр Н. А. Мельников) тарилгынгаа талмайе нилээд үргэдхөө. 2200 гектар дээрэ шэниисэ таригдаа. Тэрэнэйнь ехэнхи хубинь үнгэрһэн жэлдэ хахалагдаһан шэнэ ба боро газар юм. Мүн овёс тарилгые үнгэрһэн жэлнүүдтэ оробол хоёр дахин шахуу ехэ болгохоор хараална.

Мүнөө совхозой механизаторнууд эртын тарилгые үни хада дүүргээд, овёс тарижа байна. Тарилга дээрэ эрхим ажалай үльгэр жэшээнүүдые харуулдаг түрүүшүүл олон. Илангаяа залуушуул түрүү зэргэдэ ябалсана.

Жэшээнь, нүхэр Доржитаровай бригадада хүдэлмэрилдэг трактористнууд Житников, Власов гэгшэд үдэрэйнгөө нормые хододоо үлүүлэн дүүргэнэ. Тэдэнэй хэһэн тарилга һайн шанартай гэгдээ. Мүнөө наруули газарай полинууд ногооржо эхилэнхэй.

Залуушуулай дунда тракторист Синицын жэшээтэ ажалаараа шалгарна. Нүхэр Синицын үнгэрһэн жэлдэ өөрынгөө һайн дураар шэнэ ба боро газар ашаглахаяа ерэһэн юм. Боргойн уужам талада нютагжаад, эндэһээ хаанашье ошохогүйб гэжэ тэрэ хэлэнэ. Эдир залуу наһанайнгаа эршэ хүсые энэ үрэжэлтэ баян дайдын шэнэ газарые ашаглалгада зорюулха байһандаа омогорхоноб,—гэжэ нүхэр Синицын баяр баясхалантайгаар мэдүүлнэ.

Энэ жэлдэ совхоз 1000 гаран гектар шэнэ ба боро газар хахалха юм. Энээнэй ехэнхинь залуушуулай бригадада даалгагданхай. Залуушуул хэзээдэшье түрүү зэргэдэ ябаха ёһотой гэһэн уряае тэдэнэр мэдэржэ, социалистическэ мүрысөөнэй гайхамшагта хүсые улам үргэнөөр дэлгэрүүлнэ.

Эдэ бүхы зүйлнүүд һайшаалтай байна. Энээниие хэншье арсанагүй. Гэхэтэй хамта тарилгын хүдэлмэридэ, илангаяа кукуруза тарилгада Боргойн совхоздо ехэхэн дутагдалнууд бии. Совхозой хүтэлбэрилэгшэд, мүн совхозой партийна организаци кукурузын аша туһые хэды мэдэжэ байбашье, тарилгада тон муугаар бэлэдхээ.

Үнгэрһэн жэлдэ совхозой полинууд дээрэ кукурузын үндэр баян ургаса ургаһан юм. Мүнөөшье совхозой главна агрономой кабинедтэ ороходо дүрбэн метр үндэртэй кукурузын эшэ намаанууд ханын хажууда табяатай байдаг.

—Энэ танай совхозой поли дээрэ ургаһан кукуруза гээшэ гү?—гэхэдэ главна агроном нүхэр О. А. Лакеёнок:

—Тиимэл даа,—гэжэ омог янзатайгаар харюусадаг. Теэд омогорхохошье ёһотой.

Түрүүшынгээ жэлдэ кукурузын иимэ үндэр ургаса туйлаһан хадаа, энэ жэлдэ бүришье баян ургаса абахын түлөө совхозой мэргэжэлтэд тэмсэхэ ёһотой байгаа. Харин эндэхи хүтэлбэрилэгшэд «манай совхозой поли дээрэ кукуруза ургахал байха» гэжэ лаб найдашоод һанаа амархан һууна ха.

Совхоз кукуруза тарилгын зэр зэмсэгүүдые муугаар бэлэдхээ. Тиимэһээ совхозой хүтэлбэрилэгшэд кукурузынгаа ехэнхи талмайе үргэн рядтайгаар тарихые һэдэнэ.

Боргойн уужам үргэн талада кукурузые квадратно-гнездовой аргаар тарихада ехэ таатай зохид юм. Теэд тус совхозойхид 1600 гектар кукурузынгаа миин 700 гектарынь квадратно-гнездовой аргаар тариха гэжэ шиидэнхэй. Совхозой директор нүхэр Мельников кукуруза ба тэрэнэй аша туһа тухайда тон халуун, сээжэ зүрхэндэ оромоор үгэнүүдые хэлэдэг заншалтай. Зүгөөр тэрэниие ургуулха, тариха болоходоо «аргамнигүй, хаанаашье хүрэнэгүйбди» гэжэ хэлэнэ. Кукурузын бүхы талмайда квадратно-гнездовой аргаар тарилга хэжэ, тэрэнэй баян ургасаар тэжээлэй бата бэхи база байгуулха арга нүхэсэл тус совхоздо дүүрэн бии. Гансал хүсэл зориг ба эмхидхэлэй хүдэлмэри хэрэгтэй.

Ушар юуб гэхэдэ, һаяхан болотор совхозой мэргэжэлтэд кукурузын үрэһэ хүрэнгые һайнаар бэлэдхэхэ, тэрэнэй шанарые шалгажа үзэхэ тухай юушье хээгүй байгаа. Харин кукуруза тарилгые эхилхэ гэжэ байхадаа зарим сортнуудай шанар муутай байһаниинь элирүүлбэ.

Кукуруза тарилгада бэлэдхэлэй үшөө нэгэ дутагдалынь юуб гэхэдэ, совхозой нэлэнхы үргэн полинууд дээрэ нэгэшье тэрэ наг шэбхэ гаргагдаагүй байха юм. Эндэхи газар шанар һайнтай юумэ гэжэ хэлсээд, поли дээрэ наг шэбхэ гаргалгые совхозой мэргэжэлтэд эмхидхэнэгүй. Энэнь тон буруу. Илангаяа нэгэдэхи фермын полинууд дээрэ үтэгжүүлгэ ехээр хэбэл, бүришье һайн ургаса абтаха байгаа гэжэ үнгэрһэн жэлэй дүй дүршэл харуулна.

Хэды тиимэ байбашье, элдэб шалтагаануудые урдаа баряад совхозой хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала агротехническэ хэмжээ-ябуулгые таһалдуулһан байна.

Энэ хабар тус совхоздо хэгдэһэн һайшаалтай юумэниинь гэбэл тарилгын талмай нилээд үргэдхэгдөө, эртын тарилга саг соогоо үнгэртэгдэһэн байна. Энээндэ механизаторнууд шиидхэхы үүргэ дүүргээ.

Гэхэтэй хамта, совхозой хүтэлбэрилэгшэд кукуруза тарилгада бэлэдхэлые тоодоггүй, дээрэһээ, энэ шухала культурые саг болзор соонь, һайн шанартайгаар тарижа ургуулха тушаа анхаралаа табяагүй байшоо. Хэнэйшье мэдэхээр кукуруза тарилга хадаа манай республикын эрхэ байдалда туйлай ехэ удхашанартай хэрэг мүн. Кукурузын тарилгые шанар һайнтайгаар, квадратно-гнездовой аргаар хэхэ тушаа бүхы анхаралаа табиха ёһотойбди.

Боргойн совхозой хүдэлмэрилэгшэд энэ культурын үндэр баян ургаса абаха арга боломжоёо дүүрэнээр хэрэглэжэ, жэлһээ жэл бүри олошоржо байһан хониин һүрэгтөө тэжээлэй бата бэхи база байгуулхын түлөө эрид шуурхай тэмсэл ябуулха зэргэтэй.

Ц. Дамбиев.

Боргойн совхоз.

Комсомольско документнүүдые һэлгэлгэдэ анхаралаа ехээр хандуулха

Республикын комсомольско организацинуудта табан һарын турша соо комсомольско документнүүдые һэлгэлгэ боложо байна. Энэ хадаа хүмүүжүүлгын ехэ удхашанартай, шухала хэрэг мүн. Энээндэ партийна комитедүүд үдэр бүриин анхарал табиха зэргэтэй. Комсомольско документнүүдые һэлгэхэ үедөө залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри улам һайжаруулха, урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэлгэдэ тэдэниие бүри эдэбхитэйгээр хабаадуулха шухала.

Комсомольско документнүүдые һэлгэлгын үедэ комсомольско организацинуудай үүсхэл эдэбхи дээшэлнэ. Энэ үүсхэл эдэбхие партиин Заиграйн айком ажахын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ шадамараар зорюулна. Аймагай комсомолецууд Ильхиин, Сундульгын, мүн «Красный опытник», Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта баригдажа байгаа уһалууриин системэнүүдые комсомольско барилганууд гэжэ соносхоод, тэндэ хэдэн олон комсомолецууд болон залуушуулые эльгээһэн байна. Эдэ барилганууд мүнөө амжалтатайгаар дүүргэгдэжэ, хэдэн мянгаад гектар газар уһалагдадаг болоо. Энэ хадаа аймагай хүдөө ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ комсомолецуудай хэһэн ехэхэн туһа нэмэри мүн.

Комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэри мүн бусад зарим аймагуудта яһала барагаар хэгдэжэ байнхай. Гэхэ зуура, энэ хүдэлмэри олохон аймагуудта ехэ муугаар, эмхигүйгөөр хэгдэнэ.

ВЛКСМ-эй олохон айкомууд болон горкомууд энэ хүдэлмэри ябуулхадаа комсомольско организацинуудые эмхидхэлэй-политическэ талаарнь бэхижүүлхэ, залуушуулай дунда идейно-политическэ хүдэлмэрие һайжаруулха хэрэгтэ тэрэнээ зорюулнагүй.

Иимэ дутагдал юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, ВЛКСМ-эй зарим айкомууд болон горкомууд энэ хүдэлмэрие техническэ хэрэг гэжэ тоолоод, тэрэнэй тон ехэ удхашанартайе ойлгоногүй шамдуу түргэнөөр дүүргэээд орхихые оролдоно. Теэд «түргэн түүхэй, удаан даамай» гэһэн арадай сэсэн мэргэн үгэ бии ха юм.

ВЛКСМ-эй олон айкомуудай, горкомуудай секретарьнууд болон бусад хүдэлмэрилэгшэд эхин организацинуудта ошожо, эмхидхэлэй бодото хүдэлмэри ябуулхын орондо комсомолецуудые үдэр бүри олоор дуудажа, шэнэ билет үгөөд лэ табина. Жэшээнь, ВЛКСМ-эй Городской райком зарим үдэрнүүдтэ 100 — 115 комсомолецуудай документнүүдые һэлгэжэ үрьдидэг байгаа. ВЛКСМ-эй Хэжэнгын айком 15 үдэрэй турша соо 380 комсомолецын документнүүдые һэлгэһэн байха юм.

Иимэ шамдуу түргэнөөр документнүүдые һэлгэхэдээ комсомольско аппарадай хүдэлмэрилэгшэд колхозуудһаа, предприятинуудһаа ерэгшэдтэй һайса хөөрэлдэдэггүй, юу хэжэ, ямар юумэ хэхэеэ байһыень, мүн дутуу дунданууднень мэдэжэ абахые хүсэдэггүй байна.

Комсомольско документнүүдые һэлгэхэдээ дан ехээр яараха, түргэлхэ гээшэ үшөө юугээрээ муу байнаб гэхэдэ, ВЛКСМ-эй райкомууд, горкомууд нэгэ организацида һэлгэлтэ хэжэ дүүргээгүй аад, нүгөөдэ организацида эхилнэ. Иимэ буруу ябадал гаргаһан дээрэһээ хэдэн олон комсомолецууд документээ һэлгэжэ үрдингүй үлэшэнэ.

ВЛКСМ-эй зарим айкомууд болон горкомууд комсомольско документнүүдые һэлгэхэ график табихадаа тэрэниие һайса бодомжолжо үзэнгүй табижархёо. Энэ хүдэлмэри эгээн түрүү колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай комсомольско эхин организацинуудта хэгдэхын орондо аймагай центртэхи организацинуудһаа эхилһэн байна. Тиимэһээ колхозуудай, МТС-үүдэй комсомолецууд хабарай тарилгын түлэг дундаа ябажа байхада документээ һэлгэхын тула айком ошожо, сагаа гээхэ баатай болоно.

Партиин олохон айкомууд комсомольско документнүүдые түхэреэн жэл соо, яаралгүй графигай ёһоор һэлгэхэ тухай саг соонь заажа, заһажа үгөөгүй байха юм.

Комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэриин хангалтагүйгөөр ябажа байһан ушар юу харуулнаб гэхэдэ, энэ шухала хүдэлмэридэ ВЛКСМ-эй обкомой, нютагай партийна организацинуудай зүгһөө бодото анхарал табигданагүй.

ВЛКСМ-эй обком комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэриие үдэр бүри тодорхой һайнаар хүтэлбэрилхын орондо, зүндэнь орхижорхёо. Харин энэ хүдэлмэриин ябаса тушаа тоо мэдээ суглуулаад лэ тэрэниие гүнзэгыгөөр шэнжэлдэггүй байна. Тиимэ дээрэһээ олонхи айкомууд, горкомууд ВЛКСМ-эй гэшүүдэй бүридхэлые гуримшуулхын ба комсомольско ажабайдалые һэргээхын орондо олон гэшүүдые бүридхэлһөө гү, али комсомолһоонь гаргадаг байха юм. Жэшээнь, ВЛКСМ-эй Мухаршэбэрэй айком һураггүй болоһон комсомолецуудаа бэдэржэ олохын орондо, хоёр һарын турша соо 64 хүниие бүридхэлһөө, 22 хүниие комсомолһоо гаргаа.

Комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэриин шухала удхашанартай байһые партиин зарим айкомууд тоодоггүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй аад, партиин айкомууд, горкомууд тэрэнээ комсомольско организацинуудта дамжуулан үгэнэгүй, комсомольско организацинуудай үүсхэлые хүсэд һайнаар дэмжэжэ шаданагүй.

Партиин Мухаршэбэрэй айком комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хэрэгтэнь комсомольско организацинуудта туһалха гэжэ бүхы таһагуудаа, партийна эхин организацинуудые уялгалһан һайшаалтай тогтоол абаһан аад, тэрэнээ бэелүүлхэ тушаа эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулаагүй, тогтоолоо парторганизацинуудта һара шахуу сагай үнгэрһэн хойно эльгээгээ.

Комсомольско документнүүдые һэлгэхэ хүдэлмэридэхи горьтойхон дутагдалнуудые зоримгойгоор усадхаха шухала. Партиин айкомууд ба горкомууд энэ шухала хэрэгтэ үдэр бүриин анхарал табижа, комсомольско организацинуудай үүсхэл эдэбхиие, партиин XX съездын табиһан зорилгонуудые бэелүүлхэ хэрэгтэ зорюулан хүтэлбэрилхэ зэргэтэй.

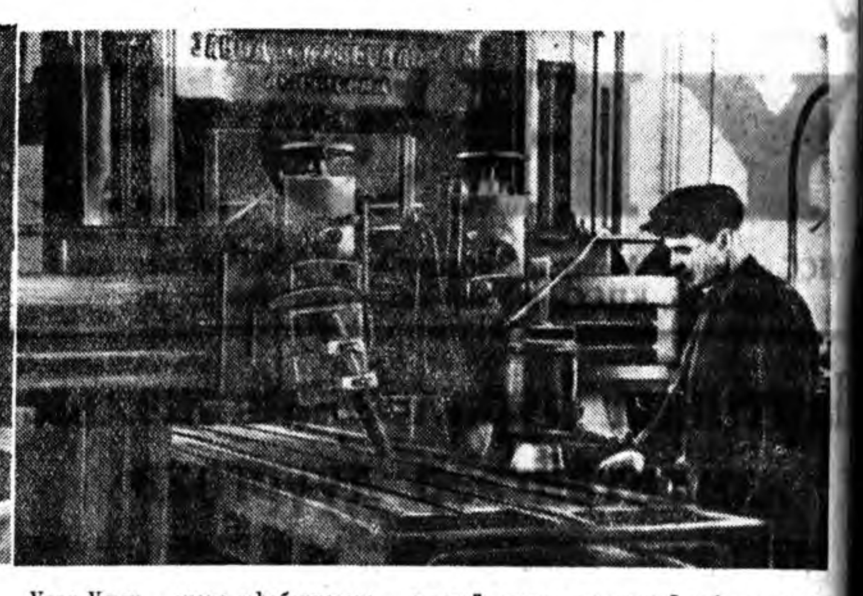
С. Никифоров.

ШЭНЭ ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Улан-Удын сэмбын фабрикын коллектив үйлэдбэриингөө хахад жэлэй даалгабарие болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэнэ. Фабрикын эрхим хүдэлмэришэн, ниидхэ оройгшо Вера Ивановна Придорожная халаанайнгаа нормо 130—140 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Придорожная хүдэлмэрилжэ байна.

Улан-Удын судно-заһабарилгын заводой главна механигай таһагта хүдэлмэрилдэг слесарь Иосиф Ермолаевич Филиппов заводой эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн юм. Нүхэр Филиппов үдэрэйнгөө даалгабарие хододоо 200 процентһээ доошо бэшэ дүүргэдэг.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Филиппов ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

А. А. Юговагай һаалишан болоһоор 20 жэл гүйсэбэ

Анна Андреевна Югова 20 жэлэй турша Зэдын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой һаалишанаар ажаллана. Анна Андреевна ехэхэн дүй дүршэлтэй, шадамар бэрхэ һаалишан болонхой. Энэ һаалишан жэл бүри һү һаалгаяа дээшэлүүлнэ. Нёдондо Анна Андреевна дааһан үнеэн бүриһөө 1594 литр һү һааһан байгаа. Ажахын энэ жэлһээ хойшо нүхэр Югова үнеэн бүриһөө 900 литр һү һаагаа.

Һаяхан тус колхозойхид Анна Андреевна Юговагай 20 жэлэй турша һаалишанаар ажаллаһан ойень тэмдэглэбэ.

Н. Тубельский.

Колхозые шефтээ абаба

Бурят-Монголой малажалай нэгэ жэлэй һургуулиин курсантнууд Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозые шефтээ абаба.

Һаяхан һургуулиин 60 курсантнууд тэндэ ошожо, сабшалангай газарта үтэгжүүлгэ хэхэдэнь колхознигуудта туһалаа. Тэдэнэр 190 тонно наг шэбхэ сабшалан дээрэ гаргаа. Мүн хониной 12, малай 5 байра сэбэрлэһэн байна.

Гадна, тус һургуулиинхид уранһайханай самодеятельностиин концерт харуулжа, колхознигуудые баясуулаа.

С. Дмитриев.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

ҺАЙШААЛТАЙ ҮҮСХЭЛ

Баргажанай леспромхозой Шакталык гэжэ модо бэлэдхэлэй участогай комсомолецууд болон залуушуул өөһэдөө культурын ба амаралтын парк бариха гэжэ шиидээ һэн. Залуу модошод һаяхан воскресник эмхидхэжэ, ехэ хүдэлмэри хээ. Парк бариха талмай сэбэрлэгдээ, аллей хэгдэжэ байнхай.

Комсомолецууд болон залуушуулай энэ үүсхэлыень леспромхозой дирекци дэмжэжэ, парк барилгада мүнгэ һомолһон, материал үгэһэн байха юм. Парк хорёолхын, беседкэ, һандали хэхын, эстрадна болон харай талмай барихын тула модон ба бусад материал бэлэдхэгдэжэ байна.

«Баргузинская правда».

ҺУРАГШАД ХҮДӨӨ АЖАХЫН МЭРГЭЖЭЛТЭДТЭЙ УУЛЗАБА

Һаяхан Курумканай дунда һургуулида 10-дахи класс дүүргэхэеэ байһан һурагшадай ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэдэй уулзалгын вечер үнгэргэгдэбэ. Һургуулиин директор Н. Б. Хышиктуев ажалай мэргэжэл шэлэн олохо тухай тобшо үгэ хэлэһэн байна. Тэрэнэй һүүлээр 10-дахи классай һурагшад, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд үгэ хэлээ. Баргажанай МТС-эй директор Н. В. Печкин, инженер А. М. Батура, зоотехнигүүд Г. Я. Эрдынеев, Б. Г. Гомбоев, ветеринарна врач Нижальский болон бусад өөһэдынгөө мэргэжэл тухай колхоз, МТС, промышленна предприятинуудта залуушуулай ажаллажа, һайн дүй дүршэлтэй боложо, түрэл орондоо аша туһа хүргэжэ байһан тухай һурагшадта тодорхойгоор хөөрэжэ үгэбэ. 10-дахи классай һурагшад Р. Эрдыниева, Б. Шапанаев, М. Мандаров, В. Базаров гэгшэд дунда һургуули дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр аймагай МТС, колхозууд... ажаллаха хүсэлэнтэй байһанаа ... дүүлбэ.

«Курумканский колхозник»

АЖАЛШАДАЙ ЗУНАЙ АМАРАЛТАДА БЭЛЭДХЭНЭ

Городок городһоо нилээд олон ... энэ зундаа централна курорт, ам... ралтын гэрнүүд болон санаторинуу... та амархаяа ошохо юм. Мүн ол... хүдэлмэришэд, албахаагшад горо... һоо 90 километртэ байдаг гоё һайх... газарта түхеэрэгдэһэн нютагай ам... ралтын гэртэ амарха байна. Мүн... энэ гэртэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри х... дээ. Амарагшадай байха комнат... нууд һайнар түхеэрэгдэнхэй. Эн... зундаа эндэ городой, город шадар... хүдэлмэришэдэй тосхонуудай 60... хүдэлмэришэд, албахаагшад амар... юм.

«За металл», г. Городок.

ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБ ДҮҮРГЭГДЭБЭ

Кабанскын загаһанай заводой ... дэлмэришэд ажалай һайн амжал... туйлаба. Эндэхи загаһашад таба һ... рынгаа түсэбые болзорһоо холо ур... 106,7 процент дүүргэһэн байна. ... ловой загаһа барилгашадай бр... данууд таба һарын түсэбһөө гад... 280 центнер загаһа гүрэнд тушаа... гаа. Нүхэр Якущевай хүтэлбэрил... бригада зургаадахи табанжэлэй т... рүүшын жэлэй түсэбые болзорһоо... урид дүүргэхын түлөө социалисти... ческэ мүрысөөндэ оролсоод, абаһа... уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүр... бэ. Тус бригадынхид загаһа бари... 1956 онойнгоо түсэб болзорһоо... холо урид дүүргэжэ, 1957 оной т... сэбөөр 141 центнер загаһа гүрэнд... тушааһан байха юм.

«Сталинский путь», Кабанск.

ШЭНЭ НОМУУД

Наукын туйлалтанууд ба түрүү дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ зорилгоор Бурят-Монголой номой хэблэл һүүлэй үедэ хүдөө ажахын асуудалаар хэдэ хэдэн номуудые хэблэжэ гаргаба. Жэшээлхэдэ, манай республикаһаа ороной түрүү областьнуудта айлшаар ошожо ерэгшэдэй статьянууд «Ставропольда, Рязаньда юу хараабибди» гэһэн гаршагтайгаар ном боложо хэблэгдэбэ. Тэрээн дотор иимэ статьянууд толилогдоо.

К. Пашинай—«Һүнэй мал үсхэбэрилгын дүй дүршэл», Б. Зонхоевой—«Мал харууһалагшын үүргэнь ехэ», Ж. Гармаевай—«Ставропольскын хонишодой ажал», И. Черняковай—«Гахай, шубуу үсхэбэрилгые ашаг ехэтэйгээр хүгжөөхын түлөө тэмсэл», Х. Хандуевай—«Малшадай дунда хэгдэхэ хүдэлмэри амжалтын үндэһэ һуури мүн», Н. Хороших гэгшын—«Ажалай эмхидхэлэй ба түлбэриин шэнэ зүйлнүүд», П. Петровой—«Фермэ дээрэхи партийна группа», А. Модогоевой — «Рязаниинхидай ба ставрополиинхидай дүй дүршэлые манай колхозуудта нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлэе».

Энэ ном ород ба бурят хэлэн дээрэ олон мянган хэһэгээр хэблэгдээ.

Мүн тэрэшэлэн тарянажалайхидта туһаламжа болгон иимэ брошюранууд хэблэгдэбэ:

Н. Краснопевцевэй — «Газарай хүрьһэ элдүүрилгээр Т. С. Мальцевай зарим арга хэрэглэхэдэ хабарай хара тариянда ямараар нүлөөлдэг бэ».

Е. Колесниковагай—«Малажалай талаар БМАССР-эй туршалгын станцида тэжээлэй корнеплодуудые тарилга» ба бусад.

Мүн кукуруза ургуулагшадта туһаламжа болгон «Бурят-Монголой АССР-тэ кукуруза ургуулгын дүршэл» гэһэн гаршагтай статьянуудай суглуулбари хэблэгдээ.

Хүдөөгэй культурын хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулжа Хэжэнгын аймагай колхозуудай малай фермэнүүдтэхи хүдэлмэриин дүй дүршэлһөө А. Костеев Ц. Митыпов хоёрой бэшэһэн «Колхозуудта байгуулагдаһан культбазанууд» гэжэ брошюра хэблэгдэбэ.

Социалистическэ мүрысөөнэй дүн тухай

Ториин аймагай Бургалтайн МТС-эй харьяата колхозуудай гэшүүд хүдөө ажахын продуктнуудые ехээр абахын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэнхэй. Ажахын жэлэй үнгэрһэн долоон һара соо колхознигуудай хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд һаяшаг гаргагдаа. Мүрысөөнэй дүнгүүд юу харуулнаб, гэхэдэ, тэрээндэ оролсоһон колхознигуудай олонхинь оролдосотойгоор ажаллажа, хүдөө ажахын гол шухала продукт абалгые ехэ болгохын түлөө ниитынгээ ажахые хүгжөөн дэбжээхэ хэдэ хэдэн шухала асуудалнуудые шиидхэхын түлөө тэмсэлдэ зарим тэды амжалта дүн туйлаа.

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААДАГ БОЛОО

Ажахын энэ жэлэй долоон һарын турша соо һү һаалга үнгэрэгшэ жэлэй мүн лэ энэ үетэй сасуулбал хоёр дахин ехэ болоо. «Заветы Ильича» колхозой (түрүүлэгшэнь нүхэр Модоров, партийна организациинь секретарь нүхэр Чердонов) һаалишад мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлбэ. Долоон һарын турша соо һү һаалга хамта дээрэ үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхидэ орходоо эндэ 3,9 дахин ехэ болоо. Тус колхозой түрүү һаалишад нүхэд Олзо Цыренова, Цыден-Еши Бужигаева, Н. Саликова гэгшэд нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө 600—700 литр һү һаажа, үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо һү һаалгые 4—5 дахин дээшэлүүлээ. Хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй хандаһан Хандалгатай танилсаад, энэ колхозой һаалишад дээшэлүүлэгдэһэн социалистическэ уялга абаһан байгаа. Нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө үдэр бүхэндэ 8—9 литр һү һаахын түлөө тэдэнэр мүнөө тэмсэжэ байна. Абаһан уялгануудаа һаалишадай дүүргэлгые хангахын тулада колхозой правлени һаамхай ба тугаллаха үнеэдтэ концентрированнэ тэжээл нэмэжэ үгөө, зунай үедэ малаа түхэреэн сүүдхэ соо адуулдаг болохо, үнеэдтэ нэмэлтэ тэжээл болгон хэрэглэхын тулада кукуруза болон зеленко горьтойгоор тариха гэжэ шиидхээ. Эртын нэмэлтэ тэжээлдэ зорюулагдаһан тарилга мүнөө хэгдэжэ байна.

Һаалиин гүүртэнүүдтэ эмхидхэлэй хүдэлмэри һайжаруулһанайнгаа ашаар «Заветы Ильича» колхоз түрүүшын амжалта туйлаба. Гүүртэ, һаалишан бүхэнэй хэды шэнээр һү һааха тухай графигые колхозой правлени һаалишадтай, мал ядуулагшадтай хамта зохёоһон байгаа. Тэрэнэй үндэһөөр һү һаалгын дүн үдэр бүри гаргагдадаг юм. Һаалишадай 10 хоног бүри болодог зүблөөн дээрэ эдэ дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдэдэг. Мүн һара соо хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд «малшадай үдэрэй» үнгэргэгдэхэдэ зүбшэн хэлсэгдэдэг юм. Тиигээд түрүү һаалишадта улаан вымпел, мүнгэн шан барюулагдадаг.

Социалистическэ мүрысөөнэй нүлөөе дээшэлүүлгэдэ агитаторнуудай хүдэлмэри ехэ туһа хүргэдэг байна. Тэдэнэр түрүү һаалишадай хүдэлмэриин арга дүршэл тухай хододоо хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, дутуунуудые элирүүлжэ, тэдэниие зайсуулгадань туһалдаг байха юм. Агитационно хүдэлмэриие ажабайдалтай нягта холбоотойгоор ябуулхын тулада партийна организаци ехэ оролдолго гаргана. Жэшээлхэдэ, агитатор нүхэр Хантулова урда тээнь өөрынгөө уялгада ёһо тэдыгөөр хандадаг, һү һаалгые ехэ болгохо тухай юрэнхы хөөрэлдөөнүүдые үнгэргөөд, һаалишадай хүдэлмэрие шэнжэлэн шалгадаггүй, мүн тэдэнэй эрилтэнүүдые һонирходоггүй байгаа һэн. Тиимэһээ, хүдэлмэреэ хубилгаха хэрэгтэнь нүхэр Хантуловада партийна организаци туһалһан байна. Тэрэнэй ашаар нүхэр Хантулова малшадай дунда хөөрэлдөө хэхэдээ тэдэнэрэй урдахи зорилгонуудые һайса хэлэжэ үгэдэг болоо.

Һүүлэй хэдэн жэлэй турша соо «Улаан-Бургалтай» колхоз һү һаалгаар гээгдэлтэй байһан юм. Энэ артель 1954 ондо һаамхай үнеэн бүриһөө 217 литр, 1955 ондо 460 литр һү һааһан байгаа. Ямар шалтагаан дээрэһээ һү һаалгын бага байһые колхозой партийна организаци правленитэй болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэдтэй хамта һайнаар шэнжэлэн үзэһэн байна. Тиихэдэ һү һаалгые дээшэлүүлхын тулада һаалишадай хүдэлмэридэ ехэ туһа хүргэхэ шухала гэжэ тодорхойлогдоһон байгаа. Энэ зорилгоор социалистическэ мүрысөө хүтэлбэрилгые эрид һайжаруулха гэжэ шиидхээ һэн. Ажахын жэлэй эхиндэ малажалай бүхы хүдэлмэрилэгшэд социалистическэ мүрысөөндэ хабаадуулагдаһан байгаа. Мүн колхозой гэшүүдэй абаһан уялгануудаа дүүргэхэ тушаа ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдадаг болобо.

Агитаторнууд гүүртэ бүхэндэ хөөрэлдөөнүүдые бүри олоор үнгэргэдэг болоһон байна. Партийна организаци арбан хоног бүри, һарын эсэстэ алгадгүй мүрысөөнэй дүн гаргаад, тусхай бюллетеньдэ толилжо, һаалиша бүхэнэй хүдэлмэриин дүнгые харуулдаг байна. Эдэ бүгэдын ашаар колхоз 7 һарын турша соо һү һаалгые үнгэрэгшэ жэлэй энэ үеынхитэй сасуулбал гурба дахин ехэ болгоо. Тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой һаалишад һү һаалгые нилээд дээшэлүүлжэ байна.

Абаһан социалистическэ уялгануудайнгаа ёһоор манай колхозууд ажахын энэ жэл соо 1955 онойхидо орходоо һү һаалгые хоёр дахин ехэ болгохо зорилготой. Тиихэдээ фуражна үнеэн бүриһөө 1000 литр һү һаажа, хүдөө ажахын эдлүүриин газарай 100 гектар бүридэ 28 центнер һү абаха зэргэтэй юм.

ХОНИДЫЕ ЭРТЭ ТҮРҮҮЛХЭДЭ ҺАЙН

Колхозуудай партийна эхин организацинууд малай, илангаяа хониной тоо толгой олон болгохо асуудалда ехэ анхарал хандуулна. Тиихын зорилгоор малшадаа бултыень социалистическэ мүрысөөндэ хабаадуулһан байгаа. Мүрысөөнэй долоон һарын дүн дээрэһээ хаража үзэхэдэ ажахын жэлэй энэ үе соо нилээд олон түл абтаа. Жэшээлхэдэ, «Заветы Ильича» колхоз үнгэрэгшэ жэлэй турша соо 100 эхэ хонин бүриһөө 70 хурьга абаһан байгаа һаа, энэ жэлэй 7 һара соо 81 хурьга абаад байна. «Улаан Бургалтай» колхоз энэ жэлэй долоон һара соо 100 эхэ хонин бүриһөө үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо хоёр дахин олон хурьга абаа. Тус колхоз мүнөө 14500 толгой хонитой боложо, хони үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргээ. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ, «Заветы Ильича» колхозууд хони үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэбэ. Хони адуулагшадай мүрысөөндэ Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишод нүхэд Е. Клочихин, Н. Жапова гэгшэд түрүү һуури эзэлжэ ябана. Тэдэнэр 100 эхэ хонин бүриһөө 96 хурьга абажа бүрин бүтэнөөр тэнжээгээ. «Улаан Бургалтай» колхозой племенной отарын хонишод нүхэд Б. Бадмаева, Н. Бадмаева, И. Дагбаева, «Заветы Ильича» колхозой хонишон И. Осколков гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 92—94 хурьга абажа, хони үсхэбэрилхэ түсэб 110—115 процент дүүргэбэ. Колхозуудай партийна организацинууд ба правленинүүд ОТФ-гэй хүдэлмэрилэгшэдэй мүрысөөнэй дүнгүүдые арбан хоног, һара бүридэ алгадгүй гаргажа, хонишодой суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэдэг. Түрүүшүүлдэ бишыхан улаан тугууд барюулагдадаг, эрхим хонишод МТС болон колхозуудай Хүндэлэлэй доскада бэшэгдэдэг юм.

МТС-эй харьяата колхозуудта үнгэрэгшэ жэлдэ хонидые искусственнаар үрэжүүлгэ үргэнөөр хэрэглэгдэһэн байгаа. Мүнөө жэлдэ хонидые ороондо оруулха бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Энэ жэлдэ хонидые искусственнаар үрэжүүлхэ пунктнуудай тоо олон болгогдохоор хараалагдана. МТС-эй дэргэдэ ахалагша хонишодой семинар һаяар үнгэргэгдэхэ юм. Бүхы колхозууднай хонидоо һүүлэй хоёр жэлэй туршада анха түрүүнээ үбэлэй сагта ба хабар эртүүр түрүүлжэ, тэрэнэй үлүү һайн байһыень мэдэжэ абаа.

МАЛДА ҺАЙН БАЙРА ХЭРЭГТЭЙ

Малдаа типовой һайн байрануудые барихын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ «Улаан-Бургалтай» колхоз түрүү һуури эзэлжэ ябана. Барилгашадайнь бригада 30 гаран хүнһөө бүридэнхэй. Тэдэнэр үнеэдэй хоёр, хониной хоёр, гахайн нэгэ байра шулуугаар барижа, заримыень дүүргэжэ байна. Мүн тариянай нэгэ склад, байрын долоон гэр, хүүгэдэй ясли баригдаһан байна. Мүрысөөнэй долоон һарын дүнгэй гарахада колхоздо дамжуулгын улаан туг үгтөө. Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо барилга муу бэшээр хэгдэнэ. Барилга хэхэ талаар Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Клочихин, парторганизациинь секретарь нүхэр Илимешков) гээгдэлтэй. Эндэ барилгашадай тусхай бригада байгуулагдаагүй, барилгын ябаса хангалтагүй байна.

МАНАЙ ДУТУУНУУД ТУХАЙ

Зүгөөр колхознигуудай дун... дэлгэрһэн социалистическэ мүрыс... хүтэлбэрилгэдэ горьтойхон дуту... нууд бии гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэ... Эдэ дутагдалнууд бүри һайн үрэ д... туйлаха хэрэгтэ һаад ушаруулд... байна. МТС-эй харьяата зарим ко... хозуудта мүрысөөнэй дүн хаһа с... соогоо гаргагдадаггүй, хаа-яа га... гагдахадаа тэрэнь тунхаглагдадаг... байха юм. Жэшээлхэдэ, Сталин... нэрэмжэтэ, Ленинэй нэрэмжэтэ х... дөө ажахын артельнүүдтэ һаалиш... дай, мал харагшадай, дархашуу... дунда дэлгэрһэн социалистичес... мүрысөөнэй дүнгүүд хаһа саг соо... гаргагдадаггүй, ниитэ-политич... кэ хүдэлмэри һулаар ябуулагда... түрүүшүүлэй дүй дүршэл бүгэд... шадабари болгогдоногүй. Харуул... ойлгуулха агитаци муугаар эмх... хэгдэнхэй. Иимэ баримтанууд МТ... эй харьяата бусадшье колхозууд... партийна организацинуудта үзэг... нэ.

Эдэ баримтанууд юу гэршэл... гэхэдэ, партиин айкомой инстру... торска группа колхознигуудай дун... дэлгэрһэн социалистическэ мүрысө... үшөө тодорхой һайнаар хүтэлбэри... жэ шадаагүй. Эдэ дутуунууды... зайсуулжа, һү ехээр һаажа абахы... мал үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэхы... ба үлүүлэн дүүргэхын, малай бай... ра олоор барихын түлөө, абаһан со... циалистическэ уялгануудаа заабо... дүүргэхын түлөө хэмжээнүүдые аба... жа байнабди.

МТС-эй харьяата колхозуудай г... шүүд абаһан уялгануудаа амжалт... тайгаар дүүргэхын түлөө бүхы хүсэ... рөө оролдон тэмсэнэ. Социалисти... ческэ мүрысөө саг үргэлжэ, бол... тоор хүтэлбэрилхэ гээшэ парти... эхин организацинуудай, инструкт... ска группын шухала зорилго бол...

А. ШАТУЕВ, КПСС-эй То... айкомой Бургалтайн МТС... зонодохи секре...

Түрүүшүүлэй дүй дүршэлэй трибуна

Яагаад олон хурьгадые абанаб?

...фон Дементьевич Брылев ...здоо хонишоноор хүдэлмэрил- ...хилһээр хорёод жэл боложо ... Үнинэй энэ хонишон ганса- ...Мухаршэбэрэй аймагай Лени- ...рэмжэтэ колхоздо бэшэ, харин ...блика дотороо суурханхай. ...гшэ жэлдэ тэрэ 456 толгой ...ээ дунда зэргээр 3 килограмм ... хайшалһан байна. Ороной ... ажахын бүхы хүдэлмэрилэг- ... СССР-эй Министрнүүдэй Со- ... КПСС-эй ЦК-гэй хандаһан ...гатай танилсаха зуураа, Три- ...Дементьевич мүнөө жэлдэ даа- ...йһан хонин бүриһөө 3,5 кило- ... нооһо хайшалха, 100 эхэ хо- ...үриһөө 115 хурьга абажа түл- ...э социалистическэ уялга абаа.

...та хонишон хэлэһэн үгэдөө ...э, абаһан уялгаяа нэрэтэй со- ...гоор дүүргэжэ байна. Мүнөө ...дань 100 эхэ хонин бүриһөө ...урьган абтаад, тээлтэ хоролто- ...р түлжүүлэгдэжэ байнхай. ...а зарим хонидынь хэнзэлхэ ...Отарын 100-гаад хонид эхир- ...0 хонин 3—3 хурьга, 4 хонин ...хурьга гаргаа. Эхирлэдэг, олон ...а гаргадат хонидые олошо- ...н тулада Трифон Дементье- ...э жэлнүүд соо ехэ оролдолго ...һан байна. Эхирлэдэг хони- ...оо хурьгадые үлөөжэ, һүрэг- ...бидаг байха юм.

...эр Брылев наукын туйлалта- ... болон түрүүшүүлэй дүй дүр- ...э ажал хүдэлмэридөө шадама- ... бодомжотойгоор хэрэглэнэ. ... хонишон хурьгадые һайнаар ...үүлхэ хэрэгтэ ехэ анхаралаа ...үлдаг. Эхэ хонид хурьгаяа хэр ...ар садхаанаб, һүтэй гү, үгы гү ... саг үргэлжэ шалгажа байдаг ... Хэрбээ хонин, илангаяа эхир, ... хурьгатай хонин һү багатай ...а һаань, зарим хурьгадыень ... хониндо табижа хүхүүлдэг ...алтай. Мүн хурьгадта үнеэнэй ...уулгагдана.

...бартаа хурьгад байрынгаа га- ...и хорой соо эдеэлжэ байдаг. ...ан үбһэ, талха тарианай зүйл, ...аһата тэжээл гэхэ мэтые хурь- ...дуран соогоо эдижэ байдаг юм. ...о соохи корытанууд соо дабһа, ...ной хөө, сэбэр уһан хододоо ...гагдадаг. Дулаан үдэрнүүдтэ ...гад газаагуур гаража эхэнүүд- ... хамта бэлшэдэг байна.

...нидые ороондо оруулхадаа дун- ...а дээшэ хүсэтэй байлгахада ...гүй һайн гэжэ нүхэр Брылев ...нгөө хүдэлмэриин дүй дүршэл ... ойлгоо. Дундаһаа дээшэ хү- ... хонидые ороондо оруулхада ...оо эхирлэдэг байха юм. Тии- ... Трифон Дементьевич зунай ... хонидоо һайнаар адуулжа, ... шадал абхуулхаяа оролдодог. ...ын хонид үглөөниинь 5 часта бэлшээридэ гараад, үдэрэй халуунда хороод лэ, үдэшын харанхы болотор, 11 час болотор бэлшэдэг байна.

Зунай халуун үдэрнүүдтэ Трифон Дементьевич хонидоо иимэ гуримаар адуулдаг заншалтай. Үглөөниинь хонид үндэр хада газарнуудта бэлшээд, наранай һайн халажа байха үедэ голдо орожо, уһанай захаар эдеэлнэ. Үдын халуунай үедэ хонид 3—4 час соо хороод, һэрюу унахалаар баһа бэлшээридэ гаргагдана. Үдын хойно хонид нотоо һайнтай бэлшээридэ гаргагдадаг. Зунай сагта хонид үдэртөө 3 дахин уһалагдана. Хонидой хонодог газарта тэжээлэй дабһа элбэгээр байлгагдадаг юм.

Мүнөө үбэл гүнзэгы саһанай оротор хонид бэлшэжэ байгаа. Зүгөөр, үбэлдөө хонидые бэлшээхэдээ заатагүй нэмэлтэ тэжээл болгон үбһэ эдюулжэ байха хэрэгтэй. Отарын хонидые нэгэ жэгдэ һайнаар эдеэлүүлжэ, харууһалжа байгаашье һаа, тэдэнэй дунда хүсэ шадал һайнтай, мүн һариг муу хонид заатагүй байлсадаг. Трифон Дементьевич үбэлжэлгын үедэ хүсэ шадал муутай хонидые аминдань илгажа, һайн эдеэлүүлгэ, харууһалгада табидаг заншалтай. Үбэлдөө тамир муутай хонид сүүдхэдэ 100—150 грамм концентрированнэ тэжээл эдидэг юм. Иигэжэ тарган туранхайгаарнь илгажа, һайнаар харууһалжа байһанай ашаар үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ отарын нэгэшье хонин гарзалаагүй. Мүн тэрэшэлэн шэнэ абтаһан түлнүүд сооһоошье үхөөгүй.

Трифон Дементьевич нарай хурьгатай хонидые һайнаар эдеэлүүлхэ хэрэгтэ ехэ анхаралаа табидаг. Юуб гэхэдэ, хүхөөр хурьгатай хониной эдиһэн юумэнэйнь шэмэ шүүһэн хуу һүндөө тарадаг байна бшуу. Нүхэр Брылев хонидойнгоо хурьгалжа эхилтэр шанар һайнтай үбһэеэ үлөөдэг, һайн бэлшээринүүдтээ хонидые адуулдаггүй юм.

Эндэ хонидто набшаһата тэжээл горьтойгоор эдюулэгдэдэг. Трифон Дементьевич зундаа өөһэдынгөө хонишодтой хамта набшаһата тэжээл бэлдэдэг юм.

— Модоной набша мүшэр хухалжа суглуулаад үжөөн, гутаангүйгөөр хадагалаа һаа, хонид аргагүй дуратайгаар эдидэг. Бэендэншье һайн юм,—гэжэ нүхэр Брылев хөөрэнэ.

Түрүү хонишон үнгэрэгшэ жэлдэ хүдөө ажахын республиканска выставкэдэ хабаадалсажа, «Республикын эрхим хонишон гэһэн» хүндэтэ нэрэзэргэдэ хүртөө, КПСС-эй обкомой, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хүндэлэлэй грамотаар, сарбуугай часыгаар шагнагдаа.

Е. Беломестнова.

Крымскэ область. КПСС-эй XX съездын нэрэмжэтэ Евпаторийска шэнэ санатори һаяхан түрүүшын хэдэн амарагшадые угтан абаба. Москваһаа, Ростовско областьһоо, Донбассһаа ерэһэн ажалшадые санаториин хүдэлмэрилэгшэд халуунаар угтаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амарагшад шэнэ санаториин веранда дээрэ байна. Зүүн гарһаа—А. Ф. Стороженко (Московско областиин Орехово-Зуево город), К. Д. Гугни (Ростовско областиин Новочеркасск город), О. М. Егорова (Москва).

ТАСС-эй фотохронико.

Хони үсхэбэрилхэ түсэбөө дүүргэбэ

Сэлэнгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой хонишод хони үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые 100 процент дүүргээ.

1955 оной октябриин 1-һээ 1956 оной майн 1 болотор хонишод 3878 толгой хурьгадые абаад, тэдэнэй 3837-ень бүрин бүтэнөөр түлжүүлжэ байна.

Моностой гэжэ нютагта байрладаг Цыренцу Эрдынеевагай отара 488 хурьга абаад, нэгэшье гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэнэйнь түлөө колхозой правлениин, парторганизациин дамжуулгын Улаан туг энэ отарынхидта барюулагдаба.

Мүн нүхэр Очиртарова, Г. Доржиев, Г. Попов, Д. Жигмытов болон бусадай даажа байһан отаранууд түл абаха түсэбөө хүсэд дүүргээ.

Колхозой хониной отарануудта 10 коммунистнууд, 12 комсомолецууд хүдэлнэ. Тэдэнэр ажал дээрэ жэшээ харуулна, хонишодой дунда ойлгууламжын хүдэлмэри һайнаар ябуулна.

Мүнөө үедэ хонишод абаһан түлнүүдээ гарзагүйгөөр түлжүүлхын түлөө ехэхэн оролдолго гаргажа байна. Мүн тэдэнэр 1500 толгой түлгэнүүдые тобир тарганаар гүрэндөө тушааха уялга абаад, тэдэнэй харууһалгые һайжаруулаа.

Г. Дандаров.

ФЗО-гэй һурагшад туһална

Түнхэнэй аймагай Кыренэй МТС-эй барилга хэхэдэнь 8-дахи ФЗО-гэй һурагшад ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Нёдондо ФЗО-гэй 80-аад һурагшад эндэ ерэжэ МТМ, механизаторнуудай байха гэр ба бусад барилгануудые барилсаһан юм.

Мүн энэ жэлдэшье һурагшад МТС-тэ туһална. Мүнөө тэдэнэр ветеринарна пунктын гэр барижа, Жэмэһэгэй больницын гэрые капитальнаар заһабарилжа байна.

Б. Бирбаев.

МОТОРИСТНУУДАЙ КУРСА

...э жэлдэ Бурмонкоопсоюзай ...лениин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн ...й курсые 17 хүн дүүргэжэ га- ... Энэ курсада һуралсажа, катер- ... болон моторно онгосонуудай ...ристнууд бологшод Байгал дээ- ...гаһа барилгада хүдэлмэрилхэ

Курса дүүргэжэ гарагшадай олонхинь эрхим һайн сэгнэлтэ абаа, Тэдэнэрэй тоодо Николай Файзулин, Федор Пашнов, Алексей Балданов, Василий Лесовой гэгшэд оролсоно.

Х. Николаев.

Модо бэлэдхэлгэ дээрэ түрүү арга үргэнөөр хэрэглэе

Графигаа уридлажа ябана

Байгалай эрьеэр Баргажан ошоһон харгы дээрэ Турка гэжэ тосхон байдаг. Байкальска леспромхозой центр эндэ оршоно. Конторойһоонь тиимэшье холо бэшэ, Турка голой адагта сомогдоһон модоной һуринууд харагдана. Леспромхозой доодо склад ха юм гэжэ хүнэй таажа мэдэхээр, модо тээһэн автомашинанууд эндэ һубарилдан ерэнэ.

—Доодо складта шэрэгдэһэн модоной тоогоор гол түлэб түсэбэймнай дүүргэлтэ сэгнэгдэдэг гээшэ,—гэжэ леспромхозой партийна организациин секретарь нүхэр Калинин хөөрэнэ.—Модо шэрэхэ нэгэдэхи кварталайнгаа түсэбые 108 процент дүүргээ һэмди. Мүнөө хоёрдохи кварталайнгаа даалгабарие мүн лэ муу бэшээр бэелүүлжэ байнабди.

Тус леспромхоз нёдондо жэл болотор «Забайкаллес» комбинадай эгээл гээгдэнги предприятинуудай нэгэн байһан юм. Леспромхозой дирекци, партийна организаци ажахыгаа гээгдэлһээнь гаргаха гэжэ шиидээд, эмхидхэлэй хэдэ хэдэн хэмжээнүүдые абаһан байна. Урданайнь жэжэхэнүүд 8—9 участогууд ажалай бүтээсые дээшэлүүлжэ шададаггүй байгаа. Мүнөө модо бэлэдхэлэй тэдэ участогууд томодхогдожо, машина, зэмсэгүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашагладаг болоо. Бүхы шофёрнуудынь отологдоһон модые ута зандань шэрэхэ шэнэ аргаар хүдэлмэрилдэг болонхой.

Жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ, леспромхозой модошод зургаадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Тиин хүдэлмэришэн бүхэнэй квартал соо модо бэлэдхэхэ түсэб 118 процент дүүргэгдэһэн байна. Модо бэлэдхэлэй Соболиха гэжэ пунктын (начальнигынь нүхэр Дахин) модошод мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсажа, леспромхозойнгоо дамжуулгын Улаан тугые бүхөөр барижа байһаар. Шофёрнууд Н. Кейзеров, В. Внуков, М. Тоут, трактористнууд В. Гаськов, Г. Темников болон бусад модо шэрэхэ ба таллуулха үдэр бүриингөө нормые 120—183 процент дүүргэжэ, бусадта ажалай эрхим жэшээ харуулна.

Леспромхозой инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ажалай түрүү арга дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ үүсхэлтэйгээр хандана. Түрүү тракторист Владимир Дульский, крановщик Анатолий Мерик гэгшэдэй хүдэлмэриин дүй дүршэлдэ олон механизаторнууд һургагдана. Энэ коллективэй абаһан уялга соонь жэлэй түсэбһөө гадуур 13 мянган кубометр модо Эхэ орондоо үгэхэ гэжэ бэшэгдэнхэй юм. Модошодой хэлэһэн үгэдөө хүрэхэ байһаниинь харагдажа эхилээ. Модо шэрэхэ май һарын түсэбэй дүүргэлтэ графигһаа нилээд уридлажа ябана.

М. Дынзенов.

Мастер Артамоновой участогта

Итанцын леспромхозой модошодой дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ мастер Артамоновой хүтэлбэрилдэг модо бэлэдхэлэй участок жэлэй эхинһээ хойшо түрүүлжэ ябана. Нүхэр Артамонов модо бэлэдхэлэй промышленностьда удаахан саг соо хүдэлмэрилжэ, дүй дүршэлтэй болоһон байна.

— Ажалай эмхидхэлые саг үргэлжэ һайжаруулхын түлөө оролдоогүй хадаа гүрэнэй түсэбые дүүргэхэ гү, али абаһан уялгаяа бэелүүлхэ гээшэ бэрхэтэйшэг байдаг,—гэжэ мастер Артамонов хэлэнэ. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг участок нёдондо жэлһээ хойшо цикличностиин графигаар ажаллана. Тиин модо бэлэдхэхэ һара, квартал бүхэнэйнгөө түсэбые саг соонь дүүргэдэг болонхой.

Мастер Артамонов модо отолхо, таллуулха ба штабельда ябталха хүдэлмэринүүдэй хоорондо таһалдал гаргахагүйн түлөө ехээр оролдодог.

Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байһан модошод олон. Жэшээнь, нүхэр Ребягинай бригадын гэшүүд нүхэд Застрогин, Хабусов, Гурулев болон бусад дээдэ складта таллуулагдаһан модонуудые тусхай хэмжүүртэйгээр таһа тайража, үдэр соо 100—105 кубометр модо штабельда ябтална. Мүн трактористнууд абаһан уялгаяа дүүргэхын түлөө тэдэнэрһээ дутуугүйгөөр оролдодог байна. Трактористнууд нүхэд Паньков, Рубцов гэгшэд «С-80» тракторaар үдэр соо 64 кубометр модо таллуулхын орондо 110—120 кубометр таллуулдаг болонхой.

Иигэжэ мастер Артамоновой участогай модошод оронойнгоо шэнэ барилгануудта модо ехээр үгэхын түлөө тэмсэн, леспромхозойнгоо коллективэй дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябалсана.

В. Седунов.

Шэнэ арга хэрэглэнэ

Курбын леспромхоздо цикличностиин график хэрэглэгдэһээр үнинэй юм. Гэбэшье, һая болотор модо бэлэдхэлэй зарим пунктнуудынь үйлэдбэриин энэ шэнэ аргые хэрэглэдэггүй байгаа. Байгша оной түрүүшын кварталай хүдэлмэриин дүнгые хаража үзөөд байхадаа леспромхозой модо бэлэдхэлэй Тээгдэ гэжэ пунктынхид хүдэлмэреэ цикличностиин графигаар эмхидхэхэ гэжэ шиидээ һэн.

Мүнөө пунктын Зүүн Аса гэжэ газарта комплексно хоёр бригадатай мастерска участок хүдэлмэрилнэ. Бригада бүхэн «С—80» маркын нэгэ трактор ба 15 хүдэлмэришэдһөө бүридэнэ. Нэгэ бригада үдэр соо 55 кубометр модо отолоод, тэрээнээ дээдэ складта таллуулха ёһотой. Модошод хүдэлмэреэ шэнэ аргаар эмхидхэһэнэйнгээ ашаар үдэр соо 70 кубометр хүрэтэр модо бэлдэнэ.

Трактористнууд нүхэд Миронов, Бинов гэгшэд модо таллуулга дээрэ тракторнуудаа дүүрэн хүсөөрнь ашаглана. Электрохюрөөшэд Б. Шолхоев, Н. Норзоев болон бусад модо отолхо нормоёо хоёр дахин шахуу дүүргэнэ. Майн нэгэнэй хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн эндэ үргэлжэлүүлэгдэһээр.

Д. Доржиев.

Шалгалта юу харуулааб?

Эрийскэ леспромхозой модо бэлэдхэлэй Дарданкул, Хүндэлэн гэжэ пунктнуудай коллективүүд энэ жэлэй эхинһээ хойшо хоорондоо мүрысэнэ. Һаяхан леспромхозой дирекци эдэ коллективүүдэй дундахи мүрысөөнэй дүнгүүдые гаргаба.

Тиин дарданкулайхид энэ мүрысөөндэ түрүүлһэн байна. Тэдэнэр цикличностиин графигаар хүдэлмэрилһөөр үнинэй юм. Комплексно бригаданууд эмхидхэгдэжэ, тэрээндэнь электрохюрөөшэд, гэшүүһэ тайрагшад, таллуулагшад оролсоно. Эдэ бригаданууд модо унагаахаһаа эхилээд дээдэ складай штабел ябталга хүрэтэрхи бүхы хүдэлмэрие хэнэ. Ажалаа иимээр эмхидхээд байхадаа, бригаданууд үдэр бүриингөө нормын дүүргэлтые штабельда ябталагдаһан модоной тоогоор сэгнэдэг болоо. Хүдэлмэриинь һара бүриин дүнгөөр хаража үзэхэдэ, дарданкулайхид абаһан уялгаяа мүн лэ амжалтатайгаар дүүргэжэ байна.

Хүндэлэнэйхид нүгөөдүүлһээ гээгдэжэ ябана. Эндэ комплексно бригаданууд ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэһэн байшоо. Нүхэр Тебетовэй мастерска участогта ажалай эмхидхэл тон муу, 500 шахуу кубометр модон хаягдашаһан ба ажалай түрүү дүй дүршэл хэрэглэгдэдэггүй байба.

С. Хвиловский.

Баргажанай леспромхозой Безымянка гэжэ мастерска участогай коллектив ажал ехэтэй хүдэлмэрие механизацилгаар ехэ юумэ хэжэ байна. Автомашинада модые ута зандань тээлгэдэ «КТ-12» маркын трактор хэрэглэдэг болоо. Энээнэй ашаар модо шэрэдэг шофернууд нүхэд Ловцов, Павлов болон бусад үдэрэйнгөө нормые 2 дахин дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: автомашинада модо ашалга харуулагдана.

Д. Балдановай фото.

Түрүү фермэдэ

...элшээриһээ бусаһан үнеэд хо- ...рёогойнгоо газаагуур ябажа, ... шүргөөнэ. Зарим үнеэдынь ...рузын силостэй шулуун тран- ... хажуугаар эрьелдэн, тэндэ ...д хэбтэһэн эшэ набша, түүжэ ...э хэбэртэй.

...Хагсуу хабарай һагта урдань ...һээ үдэртөө 6—7 литр һү хэ- ...е һаадаггүй һэмди, теэд мүнөө ...рузын ашаар һү һаалгамнай ха- ...байса дээшэлээ. Урдань иимэ ... шэмэтэй культурые манай эндэ ...э таридаггүй байгаа. гээшэб,— ... Кяхтын аймагай Ленинэй нэ- ...жэтэ колхозой түрүү һаалишан ...р Доржиевна Самданова ехэл ...айтаар хөөрэнэ.

...рэншье зүб даа. Юуб гэхэдэ, ... жэлнүүдтэ нютагай үүлтэрэй ... түхэреэн жэлдэ бэлшээридэ ...аг, силосэй үнэршье мэдэдэггүй ...аа. Тиимэһээ угаа бага һү үгэ- ...байһаниинь мэдээжэ.

...дада зэргын бэетэй, сагаахан ...йтай энэ һаалишан Бүрдэнэй ...эдэ оройдоол гурбадахи жэлээ ...жэ байна. Тиибэшье, хуушан ...шадай дүй дүршэлые оролдо- ...гоор хэрэглэжэ, Дугар Доржи- ...һала амжалта туйладаг бо- ...й.

...нда жэлдэ үнеэн бүриһөө 700 ... һү һаагаа һаа, нёдондо 1150 ... һү һааһан байна. Теэд иимэ ам- ... тэрэ гансата туйлаагүй. Тү- ...н үедэ бэрхэшээлтэй байдаг ... Үнеэдэйнгээ зан абарие һайн ...гүй, хайшан гэбэл ехэ һү һаа- ...жэ ойлгодоггүй байгаа. Анхан ...йнгээ хүхэ эрхы долёобор хо- ...оо шэмхэжэ һаадаг байба. Нэгэтэ үглөөгүүр үнинэй һаалишан Нимацу Ванчикова тэрэниие хараад, үнеэдэйнгээ хүхэ гарайнгаа адхаар бажууржа һаабал түргэншье байдаг, һүншье ехээр гарадаг гэжэ заажа үгөө бэлэй. Үдэрһөө үдэр, һараһаа һара, жэлһээ жэл бүри Дугар һаалишан шадабаритай боложо, мүнөө түрүү һаалишадай зэргэдэ гаранхай.

Бүрдэнэй һүнэй-товарна фермэ нёдондо аймаг соогоо һү һаалгаар түрүү һуури эзэлээ. Ажахын жэлэй эхилһэнһээ хойшо октябрь, ноябрь, декабрь, январь болон бусад һаранuудта фермэ һү һааха түсэбөө һара һарадань дүүргэһэн байна. Нёдондо үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1100 литр һүн һаагдаа һэн. Мүнөө жэлдэ долоон һарын дүнгөөр үнеэн бүриһөө 611 литр һүн һаагдаад байна. Фермын эрхим һаалишад Дугар Самданова, Нимацу Ванчикова, Дабацу Гармаева гэгшэд 654—703 литр һү һаагаа.

Эндэхи һаалишад ямар аргаар иимэ амжалта туйланаб гэхэдэ, нэн түрүүн малшад үнеэдэй харууһалга, эдеэлүүлгые эрид һайжаруулаа. Шанар һайнтай кукурузын силос ехээр даража абаһанай ашаар үнеэдээ шэмэтэ тэжээлээр хангажа шадаһан байна.

Кукурузые тариха, удаань тэрэнэй ургасын хойноһоо харууһалха, саг соонь гээлтэгүйгөөр хуряажа, силос болгон дараха хүдэлмэридэ һаалишад угаа эдэбхитэйгээр хабаадаһан юм. Тэрэнэйнгээ ашаар кукурузын муу бэшэ ургаса абаһан байгаа.

—Мүнөө жэл энэ хүдэлмэридэ бүри оролдосотойгоор хабаадалсахабди,—гэжэ һаалишад хэлэнэ. Кукуруза тариха поли дээрэ тэдэнэр хэдэн зуугаад тэргэ наг шэбхэ гаргаа.

Энэ фермын һаалишадай дунда гээгдэжэ ябаһан һаалишан гэжэ байхагүй. Һаалишадай дунда социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Гоё һайханаар шэмэглэгдэһэн улаан булангайнь ханада һаалишад хоорондын мүрысөөнэй дүнгүүд показателиин доска дээрэ харагдана, шэнэ шэнэ лозунг болон картинанууд хадаатай байна. Арбан хоног бүри, һарын һүүлдэ һаалишад хэһэн ажалайнгаа дүнгүүдые хэлсэжэ, дутуу дунданууддаа усадхаха хэмжээ хараална.

Үнеэдэй һү шэмые дээшэлүүлгэдэ тус фермын мал адуулагша Даба Чимбеев ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Энэ малшан фермэ дээрэ долоодохи жэлээ ажаллажа байна. Тиихэ зуураа, бэлшээриингээ газарые һайнаар шэнжэлжэ, мал адуулхадаа ехэ шадамар болонхой. Үнеэдээ үдэр бүри Суктуйн хүндын, Үбэрэй, Мойлтын һайн бэлшээридэ адуулдаг юм.

Фермын түрүү һаалишан Дугар Самдановагай 11 үнеэдэй наймaниинь тугаллаад, түлнүүдынь эхэһээнь һалгаагдан түлжүүлэгдэнэ. Һаалишан үшөө нёдондо зоотехник Шерстеневагай туһаламжаар тугалнуудаа эхэһээнь һалгаажа түлжүүлдэг болоһон юм. Тэрээнһээ хойшо энэ аргын һайн байһые мэдэжэ абаад, фермынхид бултадаа хэрэглэдэг болонхой. Тэдэнэр үнеэдээ үдэртөө хоёр дахин һаадаг.

Бүрдэнэй һаалишад үглөөгэй 6 часһаа хүдэлмэреэ захалдаг. Буйлуулһан солоомо, комбинированнэ тэжээл эдюулжэ байха үедөө үнеэдээ һаадаг. Уһалһанайнгаа һүүлээр бэлшээридэ гаргадаг. Үдэшэлэн бэлшээриһээ ерэхэдэнь үнеэдые һаадаг, һүүлээрнь кукурузын силос, үбһэ үгэдэг.

Кяхтын МТС-эй механизаторнуудай кормозапарник тодхожо үгэһэнэй ашаар һаалишад малдаа тэжээлыень буйлуулжа үгэдэг болонхой. Тэрэ тэжээлыень үнеэдынь ехээр амтархажа эдидэг юм. Иигэжэ фермынхид тэжээлээ буйлуулжа, амтатай болгоод, тусхай хобоо соо хэжэ, малдаа үгэнэ. Һүүлэй үедэ нэгэ литр һаагдаһан һүнэй түлөө үнеэндэ 300 грамм комбинированнэ тэжээл үгтэдэг болонхой.

Эндэхи һаалишад үнеэдээ тугаллахаһаань һара хахад гү, али хоёр һара урид заатагүй шэргээдэг. Шэргээхынгээ урда тээ хэдэн үдэртэ шэмэтэ тэжээл эдюулхэеэ болижо, һаалгаяа үсөөрүүлдэг юм. Тэрэнэйнгээ һүүлдэ 5—6 хоногто үбһэ болон шэмэтэ тэжээл багаар эдюулнэ, тиигээд удаань юрын нормоор эдеэлүүлжэ захалдаг. Үнеэдэй тугаллахаһаа урид хэдэн үдэр соо тэжээлынь бага болгодог. Иигэжэ, энэ фермынхид түрүүшүүлэй дүй дүршэлые хэрэглэдэг, зоотехническэ заабарие наринаар сахидаг дээрэһээ шэнэ шэнэ амжалта туйлана.

Энээнһээ урда жэлнүүдтэ фермэ шадар модоор хэлдэһэн силоснэ нүхэн олон һэн. Забһартай, муугаар хэгдэһэн нүхэндэ дараһан силосынь жэл бүри гутажа, заримыень гаргажа хаядаг байгаа. Миил түсэбөө дүүргэхын түлөө хайша хэрэг, шанар муутай силос дарагдадаг бэлэй. Нёдондо зун тус фермые шефтээ абаһан эмхи зургаануудай албахаагшадай хүсөөр эндэ набтар башни баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байна. Мүнөө тэрэ набтар башни соо дарагдаһан шэмэтэ ногоохон силосые үнеэд ехэ амтархажа эдинэ. Тэрэ башниһаа гадна, хуушан нүхэнүүдые һайнаар заһажа 300-гаад тонно кукурузаар, мүн элдэб ногоогоор силос даража абаа һэн. Тэрэнээ мүнөөшье болотор эдюулһээр. Тэрэшэлэн Кяхта городһоо пивын заводой барда асаржа, үнеэдтээ үгэдэг. Зундаа үглөөнэй харанхыгаар үнеэд бэлшээридэ гаргагдажа, үдын халуунда бага зэргэ тииргүүлэгдэдэг, үдэшын һэрюун болохотой адли һүниин адуулгада гаргагдадаг юм.

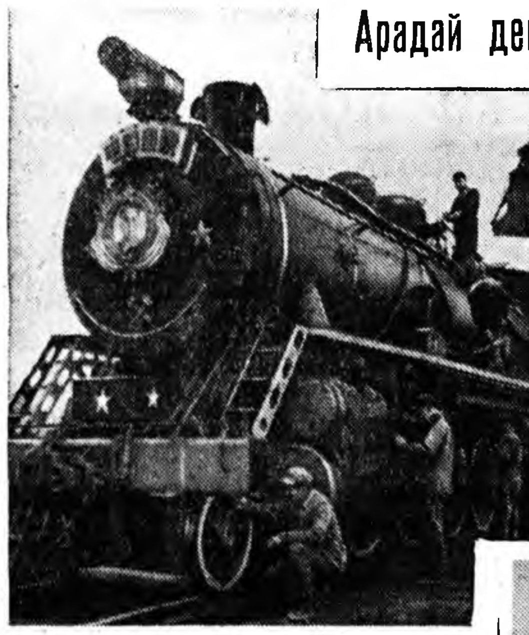
Мүнөө жэлдэ энэ фермынхид хүршэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой Харьяастай гэжэ нютагта байрладаг түрүү фермынхидтэй мүрысэнэ. Бүрдэнгэй фермынхид 4—5 һара соо түрүү һуурияа алдангүй эрхимээр ажаллаһан зандаа.

Коммунистическэ партиин XX съездын хүндэлэлдэ дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоходоо фермынхид ажахын жэл соо үнеэн бүриһөө 1400 литр һү һааха уялга абаа һэн.

Тэрэ уялгаяа амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө зунай бэлшээриин үедэ малдаа шэмэтэ ногоон тэжээл үгэхэ гэжэ фермэ шадараа 25 гектар дээрэ хара тариа тариба. Мүн һаяар кукуруза тарихаяа бэлдэжэ байнхай. Кукурузын талмай нёдондонойхиһоо пилээд ехэ болохо юм. Абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ, республика дотороо түрүү һуурида гарахые энэ фермынхид оролдоно.

Д. БОЛХОЕВ, манай тусхай корреспондент.

Арадай демократиин оронуудта

Хитадай Арадай Республика. Пекиндэ үйлэдбэриин түрүүшүүлэй Бүхэхитадай конференци боложо үнгэрөө. Хитадай индустриин 6 мянга гаран эрхим түлөөлэгшэд КНР-эй столицада сугларһан байна.

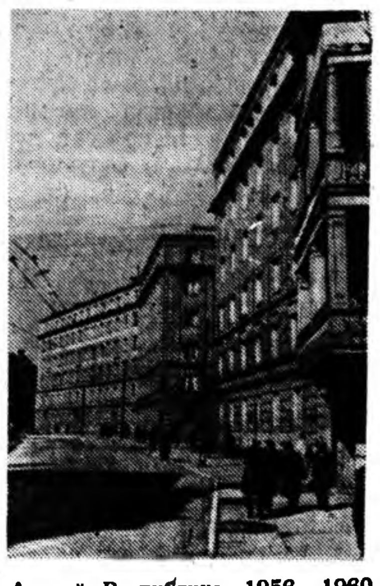
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бүхы Хитад дотор мэдээжэ болоһон, Мао Цзедунай нэрэмжэтэ паровозой бригада.

Синьхуа агентствын фото.

Албанида уралан нарижуулагшадай хүдэлөөн

ТИРАНА. Үйлэдбэриин процессүүдые техническэ талаарнь шэнэдхэн һайжаруулхын түлөө хүдэлөөн албанска промышленна предприятинуудта улам үргэнөөр дэлгэржэ байна. Арадай ажахын элдэб һалбариин хүдэлмэришэд, инженернүүд болон технигүүд һүүлшын табан жэлэй турша соо уралан нарижуулгын 7200 гаран дурадхал оруулаа. Тэдэнэй 3000 шахуунь үйлэдбэридэ нэбтэрүүлэгдэһэн байна. Энэ техническэ шэнэлэлтэнүүдые хэрэглэн, орон дотор 240 миллионһоо дээшэ легэй арьбалалта хэгдэбэ.

Ажалшадай зохёохы үүсхэлые гүрэн бүхы хэмжээгээр хүгжөөнэ ба урмашуулна. Үнгэрэгшэ табан жэлэй турша соо уралан нарижуулагшад урмашуулга болгон, 12 миллионһоо дээшэ лек абаһан байна.

Польско Арадай Республика. 1956—1960 онуудай табанжэлэй түсэбэй ёһоор Познаньска воеводстводо байрын гэрнүүдые барилга хоёрһоо үлүү дахинаар ехэ болгогдохоор хараалагдана. Табанжэлэй турша соо 58 мянган комнатонууд баригдаха юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Познань городой Либорта үйлсэдэ баригдаһан байрын гэрнүүд.

Польско Центральна фотоагентствын фото.

Венгерскэ Арадай Республика. Олон арбаад мянган венгерскэ ажалшад республикын үзэсхэлэн һайхан газарнуудта түхеэрэгдэһэн болбосон түхэлтэй амаралтын гэрнүүдтэ өөһэдынгөө амаралтые жэл бүри үнгэргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Матрахазада амаржа байһан ажалшад амаралтын байшангай библиотекэһээ номуудые абажа байна.

Мадьяр фотын фото.

Пекиндэ центральна телеграфай байшан баригдажа байна

ПЕКИН. Хитадай Арадай Республикын столицада центральна телеграфай байшан баригдажа эхилбэ. Эндэ уласхоорондын ба дотоодын телеграфна холбооной томо центр байгуулагдаха юм. Долоон дабхар байшан соо телеграфаар ба радиогоор холбооной шэнэ түхэлэй хэрэгсэлнүүд тодхогдохо байна. Тэдэ болбол корреспонденциие абалгын ба дамжуулгын шанарые һайжаруулха, радиотелеграфаар дамжуулгын скоростиие дээшэлүүлхэ арга олгохо юм. Хитадай ба бусад оронуудай олон городуудтай фототелеграммануудые андалдаха аппаратуранууд тодхогдохоор хараалагдана. (ТАСС).

Венгриин Министрнүүдэй Советтэ

БУДАПЕШТ, майн 24. (ТАСС). Промышленностьда хүдэлдэг хүдэлмэришэдэй гол салин хүлһые июниин 1-һээ хойшо 650 форинтһоо бага бэшэ болгохо гэһэн шиидхэбэри Венгриин Министрнүүдэй Совет гаргаба. Венгриин профсоюзуудай Советэй дурадхалаар, хүнэй бэедэ хүндэ хойшолон үзүүлдэг промышленностиин һалбаринуудта июниин 1-һээ хойшо хүдэлмэриин неделиие богони болгохо гэжэ Министрнүүдэй Совет тогтоогоо.

Чехословацка Республика. Прага шадарай Угржиневес гэжэ тосхондохи инкубаторна станци недели бүхэндэ элдэб үүлтэрэй тахяануудай 10 мянган дальбараа гаргана. Энэ станци дальбараануудые хүдөө ажахын кооперативуудта үгэдэг. Станцида түрүүшын дальбараанууд үшөө февралиин 10-да, газаа үшөө шанга хүйтэн байхада гаргагдаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: түрүүшын недели соо дальбараануудай байдаг, электричествээр дулаасуулагдадаг тусгаар таһалганууд—«батарейнүүд» харагдана.

Чехословацка телеграфна агентствын фото.

КНР-тэ ажалшадай амаралтада ехэ анхарал хандуулагдана

ПЕКИН, майн 24. (ТАСС). Байгша ондо Хитадай гоё һайхан байгаалитай районуудта хэдэн шэнэ санаторинууд болон амаралтын гэрнүүд нээгдэхэнь. Тэндэ олон мянган ажалшад эмшэлүүлхэ, амарха байна. Далай шадарай Фуцзянь гэжэ провинцида һаяхан шэнэ санатори хүдэлмэрилжэ эхилбэ. Гирин провинцида Сунгари мүрэнэй үзэсхэлэн һайхан эрьедэ уушханай ханяадатай үбшэнтэнэй аргалуулха шэнэ санатори нээгдээ. Энэ хадаа Гирин провинцида һүүлшын жэлнүүдэй турша соо баригдаһан наймадахи санатори болоно. Чунцинда, мүн Аньхуэй провинцида, ороной бусад районуудта түхеэрэгдэһэн шэнэ санаторинууд болон амаралтын гэрнүүд амархаяа ерэһэн түрүүшын хүнүүдые уттаба.

Фашизмда эсэргүүсэһэн тэмсэлшэдэй, тэрээнһээ хохидогшодой, хаалтада байһан хүнүүдэй уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгын үдэртэ

ВАРШАВА, майн 24. (ТАСС). Фашизмда эсэргүүсэһэн тэмсэлшэдэй, тэрээнһээ хохидогшодой, хаалтада байһан хүнүүдэй уласхоорондын һаналаа нэгэдэлгын үдэртэ зорюулагдаһан ёһололой заседани майн 27-до Варшавада болохонь. Мүн тиимэ заседанинууд Люблиндэ, Краковта, Гданьскда, Познаньда, Лодзьдо, Опольдо ба Польшын бусад городуудта болохо байна.

Энэ заседанида хабаадахын тула Европын 21 ороной түлөөлэгшэд, тэрэ тоодо Советскэ Союзай, Чехословакиин, Франциин болон бусад оронуудай делегацинууд Польшын столица ерээ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегаци Тирана ерэбэ

ТИРАНА, майн 24. (ТАСС). Албанска Ажалай партиин гурбадахи съездэ байлсахаяа Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин делегаци КПСС-эй ЦК-гэй секретарь П. Н. Поспелов толгойлогшотойгоор мүнөөдэр Тирана ерэбэ. Делегациин составта КПСС-эй ЦК-гэй гэшүүн, КПСС-эй Дагестанска обкомой нэгэдэхи секретарь А. Д. Даниялов, СССР-һээ Албанида байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Л. И. Крылов оролсоно.

Аэродром дээрэ делегациие нүхэд Энвер Ходжа, Мехмет Шеху, Хюсни Капо, Бекир Балуку, Гого Нуши, Лири Белишова, Спиро Колека болон Албаниин Ажалай партиин ба Правительствын бусад хүтэлбэрилэгшэд, мүн Албанска Ажалай партиин гурбадахи съездэ ерэһэн ахадүү коммунистическэ болон хүдэлмэришэдэй партинуудай делегацинууд, СССР-эй посольствын түлөөлэгшэд, арадай демократиин оронуудай посольствонуудые толгойлогшод ба хүдэлмэрилэгшэд угтаба.

Залуу үетэниие хүмүүжүүлгэ

ВАРШАВА, майн 24. (ТАСС). Залуу үетэниие бүхы талаарнь хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ Польшын арадай засаг саг үргэлжэ анхарал табина. Юрэнхы эрдэмэй ба тусхай мэргэжэл олгохо һургуулинууд, хүүгэдэй садууд болон яслинууд, һургуулиин наһа гүйсөөгүй үхибүүдые хүмүүжүүлхэ эмхи зургаанууд городууд, тосхонуудтань улам олон боложо байнхай.

Польшодо арадай-демократическа байгуулалтын тогтоогдоһон жэлнүүдтэ 11 үлүүтэй эхин һургуули нээгдээ. Дайнай урда тээ долоон классай һургуулинуудта һураха наһанай бүхы үхибүүдэй минии 45 процентын хабаадуулагдадаг байгаа һаа, харин мүнөө—90 гаран процентнь хабаададаг болонхой. Хүдөө нютагуудтахи һургуулинуудай тоо илангаяа олоор нэмээ. Дайнай хойто тээ хүдөө нютагуудаар долоон классай 8 мянга үлүүтэй һургуули нээгдэһэн байха юм. Тэрэшэлэн юрэнхы эрдэмэй һургуулинууд, лицеенүүд ба тусхай мэргэжэл олгохо һургуулинууд, ремесленнэ училищинууд мүн лэ нилээд олон болоо.

Үхибүүдые хүмүүжүүлхэ эмхи зургаануудай тоо саг үргэлжэ нэмэнэ. Мүнөө промышленна предприятинуудай, тэрэшэлэн гүрэнэй хүдөө ажахынуудай дэргэдэ барандань шахуу хүүгэдэй сад гү, али ясли бии болонхой.

Жэл бүри 700 мянга шахуу польско үхибүүд зундаа пионерэй лагерьнуудта ошодог юм.

Хитадай Арадай Республикые Египедэй мэдэрһэн тухай бирманскэ газетэ бэшэнэ

РАНГУН, майн 24. (ТАСС). Бирманскэ «Нью Таймс оф Бирма» газетэ Хитадай Арадай Республикые Египедэй мэдэрһэн ябадалда зорюулжа түрүү бэшэг үгөө. Арабска бусад оронууд Египедһээ жэшээ абажа, эб найрамдал бэхижүүлгын хэрэгтэ туһа хүргэхэ бэзэ гэһэн найдабаряа мэдүүлнэ.

Хитадай Арадай Республикые Египедэй мэдэрэлгэ Азиин политическэ хэрэгүүдые гуримшуулан шиидхэхэ үшөө нэгэ алхам болоно. Хитадай Арадай Республикые дипломатическа талаарнь тусгаарлан гансаардуулха гэһэн Хойто-атлантическа блогто хабаадагша оронуудай һэдэлгэнь энэ хэрэгтэ ехэхэн һаад тойбо болоно гэжэ тус газетэ бэшэнэ.

СССР-тэ гадаадын туристнуудай ошолго тухай французска газетэ бэшэнэ

ПАРИЖ, майн 24. (ТАСС). СССР-тэ гадаадын туристнуудай ошохо услови тухай бэшэг «Пари-Пресс Энтрансижан» газетэдэ толилогдоо.

Советскэ Союзда ошожо үзэлгэ США-да ошоһонһоо һураггүй бэлэн байна гэжэ тэрэ газетэ ханангяар тэмдэглэнэ. Советскэ Союз ошохын тулада оройдоо 10 (нэрэ, фамили, адрес гэхэ мэтэ) асуудалтай анкетэдэ харюусан бэшэхэ хэрэгтэй юм. Энэ газетын бэшэһэнэй ёһоор, США ошохые хүсэһэн туристнууд хэдэн хуудаһан болохо элдэб асуудалнуудта харюусаха ёһотой. Тэндэнь, жэшээлхэдэ, «политическэ ямар хараа бодолтойбши» гэхэ мэтэ элдэб зохидгүй асуудалнууд бии байдаг.

Суданай гадаадын хэрэгүүдэй министрын интервью

КАИР, майн 23. (ТАСС). Дамаскһаа Хартум орожо ябаһан Суданай гадаадын хэрэгүүдэй министр Мубарак Зарук үсэгэлдэр Каирта газетын корреспондентдэ интервью үгөө гэжэ «Аль-Ахрам» газетэ мэдээсэнэ. Гадаадын политикын асуудалнуудаар Суданай интересүүд Египедэй болон бусад арабска оронуудай интересүүдтэй тааралдана гэжэ интервью соогоо тэрэ тэмдэглэһэн байна. Египедтэй ба бусад арабска оронуудтай Суданай бэелүүлдэг харилсаа холбоон хадаа арабска оронуудай лигиие нягтаар жагсаалгада туһалха, мүн тэрэшэлэн «бүгэдэниитын эб найрамдал бэхижүүлхэ хэрэгтэ шухала оруулалта болохо» байһаниинь лабтай гэжэ тэрэ хэлээ. Судан хадаа «маанадтай харилсаа холбоо бэелүүлхэ хүсэлэнтэй бүхы гүрэнүүдтэй харилсаа холбоо байгуулха юм» гэжэ Зарук хэлэбэ.

Суданай зэбсэгтэ хүсэнүүдэй байдал тухай асуудалда Мубарак Зарук иигэжэ харюусаба: «Судан өөрынгөө армиие зэбсэглэхэ асуудалдаа имагтал өөһэдынгөө интересүүдые хүтэлбэри болгоно. Судан өөрынгөө дураар ямар гүрэнһөө буу зэбсэг абаха хүсэлэнтэйб, тэрээнһээл абаха байна. Бидэнэр ямар нэгэн тусгаар гүрэнтэй гү, али тусгаар бүлэглэлтэй хэрэгээ хэхэ уялгатай бэшэбди».

Баруун Германиин һургуулинуудта багшанар дутана

БОНН, майн 24. (ТАСС). Баруун Германидахи профессиональна һургуулинуудта багшанар олоор дутана гэлэн бэшэг тэндэхи «Гамбургер Анцейгер» газетэ толилоо. Баруун Германиин профессиональна һургуулинуудта 4000—5000 һургагшад, ондоогоор хэлэбэл: шухала бүхы һургагшанарай гурбанай нэгэ хуби шахуунь дутана гээд баруунгерманска профессиональна һургуулинуудай хүдэлмэрилэгшэдэй съезд дээрэ тэмдэглэгдээ гэжэ түрүү бэшэг соонь хэлэгдэнэ. Һургагшадай ба һургуулинуудай байрын дутаһан дээрэһээ, нэгэшье һургуулида һуралсалай сагые хүсэд хэрэглэхэ аргагүй байна. Тэдэ һургуулинуудта һуралсалай хүдэлмэриин тон хангалтагүй байһанһаа шалтагаалжа, мэргэжэлтэй хүдэлмэришэдэй щадабариин хэмжээн мүнөө бүри доошоо ороод байна, энэнь үйлэдбэридэ муугаар нүлөөлнэ.

Багшанарай кадрые бүридхэдэг тусхай эмхи зургаануудай дутамаг байһан ябадал һургагшанарай дутадаг шалтагаан болоно гэжэ тэрэ бэшэг соонь тэмдэглэгдэнэ. Һургагшанарай нэмэлгэнь тэдэнэй хоролтые хүсэлдүүлжэ шаданагүй.

Нью-Йоркдо Индонезиин президент Сукарно мэдүүлгэ хэбэ

НЬЮ-ЙОРК, майн 24. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Нью-Йоркдо «Уолдорф-Астория» оттель соо майн 23-да болоһон завтрак дээрэ Индонезийскэ Республикын президент баруун гүрэнүүдэй колониальна политикые шүүмжэлбэ.

«Промышленностиин ба худалдаа наймаанай корольнуудай» урда үгэ хэлэжэ байнаб гэжэ тэмдэглээд, Азиин ба Африкын арадууд хэдэн зуун жэлэй туршада колониализмын дарлалта доро байгаа гэжэ Сукарно һануулба. Индонези бүри һаяхан лэ, 350 жэл соо үргэлжэлһэн ээзэрхэлгын һүүлээр нацануудай бүлэдэ ороо, энэ ээзэрхэлгэ хадаа маниие «материальна талаараа үгытэй хооһон болгобошье, һанал бодолой ба моральна талаар үгытэй болгоогүй» гэжэ Сукарно мэдүүлээ. Индонези хадаа «дэлхэйн эгээн баян оронуудай нэгэн юм», гэбэшье, тэрэнэй бүхы баялигынь «техническэ эрдэмэй дутууһаа боложо, газар доро хэбтэнэ» гэжэ тэмдэглээд, Индонези бусад оронуудһаа туһаламжа абахаар бэлэн байна, тиигэбэшье, өөрынгөө бэеэ даанхай байдалай сэнгээр энэ туһаламжа абаха хүсэлэнгүй гэжэ Сукарно хэлээ.

Репортаж

Кировэй нэрэмжэтэ артельда

Улан-Удэ городой түрүү предприятинуудай нэгэн — Кировэй нэрэмжэтэ олзоборилгын артелиин бэлэдхэлэй цех... Эндэ прессүүд болон штамповочно станогуудай зай забдагүй хүдэлжэ байхань нилээд һонирхолтой. Элдэб амһартанууд болохо нимгэн түмэрнүүд тэдэ прессүүдтэ дарагдаад гарахадаа, кастрюльнуудай түхэлтэй болоод, ондоо станогуудта абаашагдана. Зэргэлһэн хэдэн прессүүдэй саана, цехын үдэр бүри гаргагдадаг ханын газетын шэнэ номер харагдана. Үдэрэй эдеэлгэнэй үе байһан тулада хүдэлмэришэд олооро сугларан, ханын газетые уншанад. Хүдэлмэрилэгшэдэй абаһан уялгаяа ямараар дүүргэжэ байһан тухайнь энэ номерто толилогдоһон байба.

Газетэдэ цехын түрүүшүүл—Геннадий Суконкин, Александр Родионов гэгшэдэй ажалай амжалта тухай дэлгэрэнгыгээр бэшэгдэнхэй. Тэдэнэр апрель һарынгаа түсэбые болзорһоонь арбаад хоног урид дүүргээ юм. Геннадий Александр хоёр артелиингээ залуушуул сооһоо түрүүлэн, станогто амһартануудай корпус бэлэдхэхэ шэнэ арга шудалаа. Эдэ новаторнууд станогуудаа ашаг ехэтэйгээр хэрэглэхын тулада саг үргэлжэ оролдодог. Зургаадахи табанжэлэй түсэбые уридшалан дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөнэй эхилхэдэ нүхэд Суконкин, Родионов гэгшэд дээшэлүүлэгдэһэн шэнэ уялгануудые абаад, тэрэнээ амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна. Һүүлэй үдэрнүүдтэ халаан бүхэнэйнгөө нормые хоёр дахин дүүргэдэг болонхой.

Үдэрэй 5 час. Артелиин түрүүшын халаанай хүдэлмэришэд ажалаа дүүргэжэ, хүдэлмэрилжэ байһан газараа сэбэрлэжэ ороно. Энэ үедэ цехын начальник нүхэр Щербаков комсомольско организациин секретарь нүхэр Иващенкотой хүдэлмэриин үдэрэй дүн гаргажа байба.

Энэ үдэр цехын хүдэлмэришэдэй олонхидынь халаанайнгаа нормо 1,5—2 дахин үлүүлэн дүүргэһэн байба.

— Геннадий Суконкин Александр Родионов хоёрнай ажалайнгаа бүтээсые үдэр ерэхэ бүри дээшэлүүлжэ байна. Үсэгэлдэрэйнь нормо 200 процент дүүргэгдэһэн байгаа. Мүнөөдэр—220, — гэжэ нүхэр Щербаков хажуудаа байгшадта хөөрэнэ.

— Эдэ новаторнуудай жэшээгээр нормоёо үлүүлэн дүүргэгшэдэй тоо һүүлэй үдэрнүүдтэ олошоржо байна. Түмэр отологшод Илья Архипов, Степан Полынцев, барюул дархалагшад Тамара Климова, Мария Бахула болон бусад халаанайнгаа нормые мүн лэ үлүүлэн дүүргэдэг болобо. — гэжэ комсорг нүхэр Иващенко нэмэжэ хөөрэнэ.

Амһартануудта шаажан гүйлгэдэг цех—артелиин томохон цехүү[...] нэгэниинь юм. Тус цехынхид [...] һаа һарада үйлэдбэриингөө [...] бые үлүүлэн дүүргэдэг, уралан [...] жуулгын дурадхалнуудые [...] оруулдаг байха юм. Тэдэнэр [...] ша оной үнгэрэгшэ кварталай [...] сэбые үлүүлэн дүүргэжэ, арте[...] гээ правлениин ба партийна [...] низациин дамжуулгын улаан [...] хүртэһэн байна. Март һараһаа[...] лэн, энэ цехтэ комсомольско-за[...] шуулай халаанууд эмхидхэгд[...] юм. Эдэ халаануудые дүршэл [...] мастернууд Комарцова, Бор[...] Хромченко гэгшэд хүтэлбэрил[...]

Комсомольско-залуушуулай [...] лаан хүдэлмэрилжэ эхилһэн [...] һөө хойшо нормоёо үлүүлэн дү[...] нэ. Гоё һайханаар шаажан гү[...] һэн амһартануудые бүтээхын [...] технологииень һайнаар шудал[...] рэгтэй ха юм. Тиимэ хадань [...] Краль, Горюнова, Ильина боло[...] сад энэ мэргэжэлые наринаар [...] далжа, хүдэлмэридөө голодоһо[...] гахаяа болинхой. Эдэ новатор[...] тус бүридөө продукци үйлэдб[...] хэ табан һарынгаа даалгаба[...] уридшалан дүүргэһэнэйнгээ [...] артелиингээ хүндэлэлэй дос[...] һаяхан бэшэгдэбэ.

Энэ жэлдэ цехын хүдэлмэ[...] шэнэ технологи нэбтэрүүлэгдэ[...] рэнэй ашаар амһартада олон [...] тэй шаажан гүйлгэхэ арга би[...] лоо. Артелиин уранзурааша [...] Демченко энэ хэрэгые эрхилдэг[...] Мүнөө цехын нэгэ булангдань [...] һайханаар зурагдаһан зурагуу[...] үнгэ бүриин шэрэтэй кружка, [...] рюли, минскэ болон бусад амһа[...] нууд таатай зохидоор табяатай [...] на.

— Манай цехын коллектив зур[...] дахи табанжэлдэ һайн шанар[...] таатай зохид амһартануудые [...] гээр үйлэдбэрилхэ зорилготой. [...] нөө хэхэ шэнэ технологи ба [...] никэ үргэнөөр хэрэглэхые орол[...] байнабди, — гэжэ цехын нач[...] ник нүхэр Иван Петрович По[...] хөөрэнэ. — Саашадаа зурагла[...] шаажантай амһартанууд олоор [...] дэдэг боложо, хүршэ областьнуу[...] мнай эльгээгдэдэг болохо байна, [...] гээд тэрэ саашань үгэеэ үргэ[...] лүүлнэ.

Артелиин хүдэлмэришэд [...] гэрэгшэ жэлэйнгээ түсэбые бо[...] һоонь урид үлүүлэн дүүргэжэ, [...] лион хахад түхэригэй проду[...] үгэһэн байгаа һаа, энэ жэлдэ [...] ехэ амжалта туйлаха зорилгот[...]

Энэ предприятиин хүдэл[...] шэд гансашье шаажан гүйлгэг[...] амһартануудые бүтээдэг бэшэ, [...] рин республикынгаа колхоз, сов[...] МТС-үүдтэ шухала хэрэгтэй ке[...] син, бензинэй бочко, торхонуу[...] ведро, түмэр пеэшэнүүд болон бу[...] хэрэгсэлнүүдые олоор гаргадаг [...] лонхой.

Б. Цыремпилов

Спортоор июнь соо болохо мүрысөөнүүд

Гараха июнь һарада Улан-Удын стадионууд дээрэ спортивна олон янзын мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

3-най үдэр. Футболоор республикын кубок абахын түлөө хүдөөгэй футболистнарай мүрысөөн захалха. Энэ мүрысөөн Иволгын, Мухаршэбэрэй, Ториин, Байкало-Кударын, Хэжэнгын зонодо үнгэргэгдэнхэй. Удаань хахад финальна уулзалга Улан-Удэдэ болохо.

Мүн 3-най үдэр. Бурят-Монголой 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ РСФСР-эй арадуудай спартакиадада бэлэдхэлэй ээлжээтэ уулзалга Бурят-Монголой ба Якутска АССР-эй футбольно суглуулагдамал командануудай хоорондо болохо.

3—4-нэй үдэрнүүдтэ. Хүнгэн атлетикээр Улан-Удын түрүү һуури эз[...] хын түлөө олониитын хабаадалга[...] мүрысөөнүүд үнгэргэгдэхэ. Энэ [...] рысөөн залуушуулай фестива[...] зорюулагдаха юм.

10-най үдэр. Хүнгэн атлети[...] өөһэд хоорондын ба командна [...] рүү һуури эзэлхын түлөө мүрыс[...] захалха. Энэ мүрысөөндэ город[...] дай, аймагуудай ба һайндура[...] спортивна обществонуудай кома[...] нууд хабаадалсаха.

3-най үдэрһөө 10-най үдэр боло[...] Шатараар зональна мүрысөөн К[...] городто болохо. Энэ уулзал[...] Кяхта, Городок, Бабушкин, Гус[...] озёрск городуудай бэрхэ шатар[...] наадаха юм.

А. Игу[...]

Тарилгада самолёт хэрэглэгдэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Суулгын сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой тарилгын зарим хүдэлмэридэ самолёт хэрэглэгдэнэ. Самолёдоор утэгжүүлгэ, тарилга хэгдэнэ. Һаяхан шэниисын 120 гектар тарилгада утэгжүүлгэ самолёдоор хэгдэһэн байна.

Мүнөө энэ самолёдоор люцернэ таригдажа байна. Мүн тари[...] хойноһоо харууһалха ба хоро[...] жа буртаг үбһэ үгы хэхэ хэрэг[...] молёт хэрэглэгдэхэ юм.

Б. Цырен[...]

Редакторай орлог[...]
О. ГОМБОЕВ[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35[...], культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00772. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 2800